

GROBIŠČE MARIJA REKA

Gospod, vzemi žgalni dar.

Brat, mir naj bo s teboj.

In svet ti bode moj pokoj.

Ti zemlja, sprejmi iz teh žil napoj

in s svetjem mi zasuj iz teh kosti oltar.

Ratko Šušteršič

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov
TABOR je last in vestnik Tabora DSPB
Mnenje Tabora predstavljajo članki, ki so podpisani od Glavnega odbora
Tabor izdaja konzorcij. Predsednik: inž. Anton Matičič
Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila
Za lastništvo odgovarja lic. Ivan Korošec

TABOR is the voice
of the Confederation of the United Slovene Anticommunists.

TABOR es el órgano de la Confederación de los
Anticomunistas Eslovenos Unidos.
Director: Ing. Antonio Matičič,
Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina
Propietario: lic. Ivan Korošec

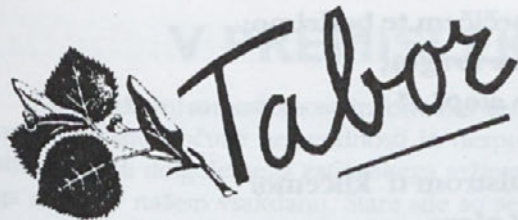
Diagramación, armado e impresión/Oblikovanje in tisk:
Talleres Gráficos VILKO S.R.L., Estados Unidos 425
C1101AAI Buenos Aires, Argentina, Tel. 4362-7215
Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 321.385

NAROČNINA: Za vse države 20 USA dolarjev

***Copise, članke, poročila in nakazila
pošiljajte na naslov konzorcija:***

**Ivan Korošec,
A. Lanz (C. 24) 4391
1884 Berazategui
Pcia. Buenos Aires, Argentina
Tel./Fax: +54-11-4258-8952**

**Svobodni sveta
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!**

Enero-Marzo 2001 • Buenos Aires • Januar-Marec 2001

V Novo leto, V novo tisočletje,

se Slovenija predstavlja s staro, obnovljeno garnituro prebarvanih komunistov in njihovih "koristnih budal".

Na svatbo tisočletja Slovenija ne prihaja v novi obleki mlade, očarljive neveste, z diademom na čelu, temveč prihaja ponižna, ogoljufana sužnja iz pašaluka, črno pregnjena, z rdečo oguljeno ruto čez boječi, zastrti obraz.

Proletarci z milijoni in sinovi tistih, ki so to našo Slovenijo ponujali na mednarodnem sejmu sužnjev za sovjetski in jugoslovanski harem, jo skušajo sedaj - teritorialno okrnjeno po rdečih mešetarjih, žejnih krvi - zamenjati na svobodnem evropskem trgu za lastni prestiž, z vso njeno bogato tradicijo, vero, kulturo, pesmijo, govoricu in trdoživostjo slovenstva.

Skrbi nas tvoja usoda, Slovenija naša. Trpljenje v polstoletni komunistični sužnosti ti je načelo hrbtenico in te upognilo, vendar zlomilo te ni!

Vztrajaj domovina! Saj ne more biti več daleč jutro tvoje resnične svobode.

S pesnikom Gregorčičem te bodrimo:

*"Ne stiskaj v meje se bregov,
srdita čez branove stopi..."*

In z generalom Maistrom ti kličemo:

*"Slovenija, pokonci glavo
s pestjo in bičem red doma postavi...!"*

Verujemo, da boš preživela tudi ta umazan čas intrig, mešetarij, laži in izdajstev.

Trdno verujemo, da boš spet vstala ponosna, prosta vseh koristolovcev, junaška mati tvojih sinov, ki te nikdar niso prodajali, ne izdali, ne zatajili, ki so morali umreti mučeniške smrti zato, ker so te ljubili bolj kot svoja življenja.

"Slovenija pokonci glavo!"

Korošec

Triglav v sončnem zatonu

V PREMISLEK - - -

Kljub državni samostojnosti in formalni demokraciji vlada v Sloveniji neko splošno občutje nelagodnosti in nesproščenosti, ponekod celo strahu. Sledi dolgoletnega zatiralskega režima je videti še sedaj, odkar ga ni več v našem vsakdanu. Stare sile so se po vzniku demokracije, potem ko so se za kratek čas poskrile iz strahu pred zasluženimi kaznjami, polastile večine vzvodov moči na vseh področjih: na političnem, ekonomskem, medijskem, šolskem. S teh pozicij oblasti obvladujejo naš celotni prostor in ga dušijo, da se ljudje ne morejo prav sprostiti in svobodno zaživeti.

Eden glavnih vzrokov za tako stanje na sončni strani Alp ali na temni strani meseca je, da se glede naše polpreteklosti načrtno vzdržuje partijska laž, ki prikazuje revolucijo kot največje herojstvo v vsej naši zgodovini, upor proti njej pa kot zločin. **TOČNO NASPROTNO OD RESNICE: REVOLUCIJA JE BILA IZDAJA NARODOVIH KORISTI, UPOR PROTI NJEJ PA NARODOVA OBRAMBA!**

Plačani propagandisti starih sil ponavljajo do onemoglosti, da so se bojevali proti fašizmu, molčijo pa o tem, da so se bojevali za komunizem.

Tako ponarejanje zgodovinske resnice in s tem v zvezi uporaba krivih moralnih načel ter znatnih privilegijev za sodelavce s prejšnjim sistemom kvari medsebojna razmerja med ljudmi v Sloveniji, je jasno. Poleg vsega je nesporno, da na lažni preteklosti ni mogoče graditi zdrave prihodnosti.

Žalostno in obenem tragično je, da je partiji v času njenega totalitarizma uspelo ljudi tako pohabiti, da resnice o naši polpreteklosti kratko malo ne morejo ali nočejo videti. Med njimi so celo taki, in ni jih malo, ki so partijsko nasilje občutili na lastni koži, in taki, ki se imajo za dobre kristjane ter celo taki z akademskimi naslovi. Skratka, nerazumljivo.

Na ozadju takšne miselne revščine ni težko razumeti, kako velikega pomena je vsako delo, ki prikazuje našo polpreteklost po resnici. To še posebej spričo dejstva, ker so režimski zgodovinarji zasuli naš prostor s skladovnicami lažnega pisanja.

Branko Rozman

(Iz uvoda v knjigo: Kremžar Marko "Med smrtjo in življenjem")

Med dr. Lambertom Ehrlichom in Edvardom Kocbekom

Dr. Lambert Ehrlich,
rojen v Žabnicah
18.9.1878, ustreljen
v Ljubljani 26.5.1942 po
partizanskem atentatorju

I.

So ljudje, ki se ti podzavestno vtisnejo v spomin neglede nato, kakšen poklic imajo. Zame je bila ena takšnih osebnosti gospod Lojze Vresk. Ljubljancani so mu rekli tudi Lojze z Žal. Njegov poklic je bil nekaj posebnega - bil je grobar na enem od najzanimivejših slovenskih pokopališč, to je na ljubljanskih Žalah. Neka na videz nepomemba poškodba na eni od naših grobnic me je vzpodbudila, da sem ga poiskal. Srečal sem ga v kuhinji, kjer sta z ženo obedovala. Domenila sva se, da se srečava ob grobu. Ni mu bilo treba povedati, kje je, takoj je vedel in celo čas, kdaj je bil zadnji pokop. Kmalu za tem je prikolesaril s tipičnim starim predvojnim kolesom in od tedaj sva se velikokrat videvala, ko je kolesaril po pokopališču in ugotavljal kaj se tam dogaja...

Bil je živa pokopališka legenda. Osebno je poznal veliko večino pokojnikov. O marsikom je vedel morda celo malo preveč, vsekakor pa dovolj, da se je lahko kaj zanimivega izvedelo.

Ob izidu Kocbekove knjige „Tovarišija 1949“ sva se mimogrede pogovarjala s tedanjim generalnim vikarjem ljubljanske nadškofije dr. Stankom Leničem tudi o dr. Ehrlichu in njegovem skrivnostnem izkopu. To se je v tistem času samo sušljalo. Prav zato sem ob prvi priložnosti skušal namigniti gospodu Lojzu nekaj o vsem tem. Nihče ne bo nikoli vedel kaj točnega, razen tistih, ki so nekaj dni pred Veliko nočjo leta 1946 prisostvovali izkopu trupla in ga odpeljali, tako se govori, v eno od kraških jam na Postojnsko. Kdo vse je bil zraven, ve samo noč, kajti ponoči se je

v tistem času dogajalo marsikaj na tem znanem pokopališču in le lahko upam, da se ta čas ne bo ponovil nikoli več, saj tudi mrtvi želijo svoj mir...

Pred osemindesetimi leti je dr. Ehrlicha pospremila k večnemu počitku 10.000 glava množica, ki so jo predstavljali predvsem mladi. Tudi sam sem bil pred tolikimi leti še premlad in sem prvič začel prav ob Kocbekovem zapisu razmišljati o tem Slovencu. Vedno me je vznemirila zapis iz Tovarišije 27. maja 1942 na strani 29: *"Ko smo zvečer legli na pograd, je prišel kurir iz Ljubljane in prinesel vest, da je po sklepu ljubljanskega vodstva padel dr. Ehrlich, organizator stražarstva in pobudnik antipartizanstva. Ta izvršitev sankcije je ob medli petrolejki razgibala našo barako. Začeli so se zanimivi pogovori, med katere je Kidrič vpletel svoje spomine na Ehrlicha. Pripovedoval nam je, kako ga je Ehrlich obiskal v dunajski ječi in mu na zelo spreten način ponudil svojo osebno naklonjenost."*

II.

Drugi zapis o dr. Ehrlichu je Kocbek napisal dan pozneje 28. maja 1942 in se glasi: *"Pred seboj vidim mrtvega Ehrlicha, ki sem nekoč tudi jaz z njim mnogo govoril. Kljub svoji vedno hitrejši poti v slovenski fašizem bi zanimivi mož še živel, ko bi nam fašizem ne bil vzklik neizprosne alternative: ali življenje ali smrt."*

V dramatičnem položaju med starim in novim redom, ki danes v njem živimo in ki nam nalaga izredene dolžnosti, je posebno jasno spoznati dejstvo, da je usoda posameznika tesno povezana z usodo celote. V tako razgibanem obdobju zgodovine se stališče pravnega pojmovanja popolnoma spremeni, postane namreč politično. Menja se v tem smislu, da se posameznikova blaginja zelo ostro podredi blaginji človeške skupnosti. Če je v mirnem času kazensko pravo postavljalo sankcije s stališča osebne človeške blaginje, potem je cilj revolucionarne justice javna, kolektivna blaginja. Pozornost politične justice je obrnjena na ogroženost ljudske skupnosti, ne pa na psihologijo obsojenca. To se pravi, da sme določena človeška skupnost z uso pravico seči po revolucionarnih sankcijah, kadar je njen obstoj ogrožen, posebno, kadar bije boj na življenje in smrt. Kdor je v takem stanju odgovoren za kolektivno usodo, ima pravico biti neusmiljen, sme vzeti življenje posamezniku in odkloniti ozire na osebne kvalitete in namene."

Ob vsem tem lahko sklepamo, da se je Kocbek strinjal z umorom dr. Ehrlicha.

Dober mesec pozneje 11. junija 1942 lahko beremo na strani 44 v omenjeni knjigi še to: "...S Kidričem sem imel dolg pogovor. Prebral sem zapisnik o zaslišanju kaplana in učiteljice iz Hinj, ki sta bila justificirana. Pomisleki, ki sem jih izrazil glede na zapisnik in glede na proceduro, so naju zapletla v resna razmišljanja. Šlo mi je zato, da dobimo čimprej pregled nad nevarnimi ognjišči in da svoji revolucionarni justici podpišemo obvezem postopek... Skupno sva ugotovila, da je potrebno dvoje, prvič, da dobimo kolikor je mogoče prave krivce v roke, drugič, pa da duhovnike, ki začenjajo ogrožati naše vrste, justificiramo po treznem premisleku vseh okoliščin."

Danes, ko gledamo na ta čas nekoliko bolj umirjeno in spoznavamo tisto stran naše narodne zgodovine, ki nam je bila več let prikrita, se lahko samo čudimo takšnemu mnenju, kot ga je imel Kocbek, saj je vedno vsaj na videz veljal za pronicljivega, zavednega in seveda tudi vernega slovenskega misleca, kar je tudi bil. Kaže, da je zaradi razmer, okolja in miselnosti, ki je prevladovala v partizanstvu, napisal tudi stvari, ki za kristjana niso sprejemljive, kar kaže, da so zanj bile! Tudi to je eden od obrazov Kocbekove miselnosti, pri kateri lahko upravičeno naredimo velik vprašaj!

Ambrož Kodelja.

20. Decembra je minulo 15 let, ko je tragično umrl ing. France Grum, iniciator - soustanovitelj naše Zveze in njen dolgoletni predsednik .

Bil je član Nacionalne ilegale na terenu. Borec, ki ni poznal kompromisa, ne premirja z zločinskim, breznarodnim komunizmom.

SLAVA NJEGOVEMU SPOMINU!

Zveza in Konzorcij DSPB

Veleizdaja po kvizlinški oblasti KPS

Ker je Tito razpustil slovensko partizansko vojsko, jo je ob koncu vojne nadomestil z jugoslovansko, tako je bila ta jugoslovanska vojska v Sloveniji okupator in to tem bolj, ker je komunistična partija prisegla na internacionalizem in sploh ni priznala narodnosti. KPS je bila zatorej kvizling, ker je vladala v imenu Tita.

Tito sam pa je bil kvizling, ker je vsaj do leta 1948 vladal v Stalinovem imenu.

S tem je KPS postala dvakratni kvizling ali kvizling na kvadrat.

Višek veleizdaje pa je bila namera KPS **priklučiti Slovenijo Sovjetski zvezi** s čimer bi postala Slovenija ena izmed sovjetskih republik.

Končno smo dognali in odkrili kaj vendarle pomeni biti **narodni izdajalec**. Odkrili pa smo tudi kdo je to bil?

Komunisti so dobro vedeli in razumeli porazne razmere v Sovjetski zvezi, kot posledice komunističnega vladanja, pa so kljub temu drveli v Stalinovo naročje. Maček je izjavil, da bi ne šel nikdo s komunisti, če bi vedel, kako je v Sovjetski zvezi. Komunisti so torej dobro vedeli kakšno gorje prinašajo Slovencem in slovenskemu narodu, pa so kljub temu vse metode KP dosledno izvajali.

V takem odnosu zatorej ne moreš iskati logike, kjer je ni. Najdeš le norost. Po takem ravnanju **so komunisti** zato nič drugega kot **norci**. **To se pa zelo ujema z nedavnimi odkritji ameriških psihologov, ki so ugotovili, da človek potrebuje vero zato, da ohrani umsko zdravje.**

Zaključek imamo na dlani. Ker komunisti nimajo vere, so ateisti, zato

nimajo umskega zdravja in so logično nič drugega kot norci.. To smo videli ves čas revolucije, po vojni in še dandanes. Tudi kvizlinštvo na kvadrat je eden od primerov dejanj norcev.

Šele ko to uvidimo in spoznamo, nam postane bolj razumljiva prisotnost neprestanih kontradikcij v komunizmu, začeni pri Marksu.

Ena teh kontradikcij je tista o razredni borbi s pomočjo znanstvenega socializma. Če je namreč socializem znanstven, potem ni socializem, če pa je socializem pa ne more biti znanstven. To enostavno zato, ker znanost ne pozna dokončnih odgovorov, kar pa naj bi socializem bil.

Mnogi trdijo, da je marksizem-komunizem samo nadaljevanje pozitivistične filozofije. Vendar pa je v pozitivizmu, vsaj v kolikor ga poznam, imela logika svoje normalno mesto kontradikcije na vsakem koraku. S tem je nemogoče trditi, da je marksizem-komunizem nadaljevanje

pozitivizma. Je pa mogoče trditi, da je le-ta začetek norosti ali norega izma. Vzrokov zato pa imamo več kot dovolj.

Solzhenitsyn,
leta 1998, ko je
zavrnil
literarno
nagrado Rusije

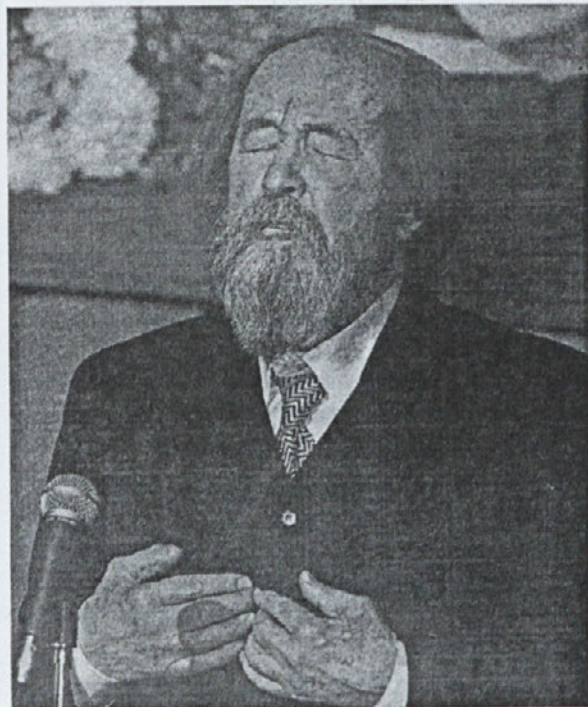

nimajo umskega zdravja in so logično nič drugega kot norci.. To smo videli ves čas revolucije, po vojni in še dandanes. Tudi kvizlinštvo na kvadrat je eden od primerov dejanj norcev.

Šele ko to uvidimo in spoznamo, nam postane bolj razumljiva prisotnost neprestanih kontradikcij v komunizmu, začenši pri Marksu.

Ena teh kontradikcij je tista o razredni borbi s pomočjo znanstvenega socializma. Če je namreč socializem znanstven, potem ni socializem, če pa je socializem pa ne more biti znanstven. To enostavno zato, ker znanost ne pozna dokončnih odgovorov, kar pa naj bi socializem bil.

Mnogi trdijo, da je marksizem-komunizem samo nadaljevanje pozitivistične filozofije. Vendar pa je v pozitivizmu, vsaj v kolikor ga poznam, imela logika svoje normalno mesto kontradikcije na vsakem koraku. S tem je nemogoče trditi, da je marksizem-komunizem nadaljevanje

pozitivizma. Je pa mogoče trditi, da je le-ta začetek norosti ali norega izma. Vzrokov zato pa imamo več kot dovolj.

**Solzhenitsyn,
leta 1998, ko je
zavrnil
literarno
nagrado Rusije**

Slovenija v borbi za svobodo v dobi okupacije

Iz Arhiva prvotne SLS (nadaljevanje)

Kolaboracionisti

Partizanstvo, ki je v tako veliki meri delalo v sporazumu z okupatorji slovenskega ozemlja, je zaradi tega, da opraviči svoja opustoševalna in krvava dejanja, svoje politične nasprotnike in s tem skoraj celoten narod lažnjivo oklevetalo s psovko kolaboracionizma.

Svobodoljubljen slovenski narod je iz stoletne borbe zoper tradicionalne narodne sovražnike, Nemce in Italijane, tudi v to svetovno vojno vstopil z jekleno voljo, to borbo nadaljevati in uspešno dokončati. Vse ponašanje narodnih množic za časa okupacije in strahotnih preganjanj v tem času to neizpodbitno dokazuje. Narod je bil sicer prisiljen po komunistični revoluciji, da je sredi strašnega trpljenja zgrabil za orožje in v oboroženih formacijah pod raznimi imeni branil svoje življenje, svojo kulturo in imetje ter v borbi s komunizmom pretrpel neizmerno dragocene žrtve za splošno evropsko svobodo in krščansko kulturo, **nikoli pa ni prožil in dal svojih moči na razpolago okupatorju za doseg njegovih lastnih ciljev.**

OF je z očitkom narodnega izdajstva in kolaboracionizma označevala vsakogar, ki je bil zoper komunistično OF ali je opravljal kakšno slovenskemu narodu nujno potrebno službo. Skrb za javno varnost, skrb za prehrano, za promet, za prosveto in zdravstvo itd. Je tudi v dobi okupacije nujna narodna zahteva, pa so vendar komunisti ljudi v takih zaposlitvah, če niso bili njihovi pristaši, zgolj samo radi opravljanja teh nujnih nalog proglašali za kolaboracioniste. Pisatelj Narte Velikonja, vodja zimske pomoči, je bil npr. zato obsojen na smrt in ustreljen.

OF je žongliranje z izrazom kolaboracionizma razpihnila do boleznosti.. S to psovko so obkladali celo mnoge ilegalne delavce v raznih ustanovah in uradih, kamor so jih poslale ilegalne organizacije: Narodna legija, Slovenska legija in Sokolska legija, da tam vršijo zanje in za njihove

namene ter po njihovih navodilih različne za samoobrambo naroda in za uspešno borbo proti okupatorju potrebne naloge.

Po nalogah legij so delali na raznih mestih v javnih ustanovah in na ukaz v slučaju potrebe dali ostavke: železniški uradnik Ponikvar Ciril na Direkciji državnih železnic za IS, železniški uradnik Avser Ivan za IS, ing. Bevc Ladislav, glavni organizator SKL, na gradbenem oddelku pokrajinske uprave. Češnovar Slavko, član vodstva SL in adjutant poveljnika vzhodne Slovenije, pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev, Horvat Avgust, Jan Maks in Milharčič Luka pri Delavski zbornici, na Prevodu dr. Eiletz Leopold in Grad Boris, na ljubljanskem mestnem magistratu Langus Jože, pri Poštni hranilnici Rus Roman, v Splošni bolnici dr. Janež Janez, v Pokojninskem zavodu dr. Köstel itd. itd.

Bila je tako dolga vrsta delavcev v najrazličnejših legalnih ustanovah, ki so tam delali po navodilih svojih ilegalnih organizacij in se zato izpostavljali tveganju, da jih okupator razkrinka.

Mnoge od teh je OF razglasila za kolaboracioniste in jih istočasno po svojih zvezah z okupatorjem, ovadila okupatorju zaradi njihovega ilegalnega delovanja.

S psovko o kolaboracionizmu jih je hotela pri narodu zavednih Slovincih umazati, z izdajstvom okupatorju pa se jih znebiti in tako onemogočiti delo nacionalnih organizacij.

Ko je okupator tako zvedel za delovanje teh ilegal, so sledile aretacije, zapor, konfinacije in koncentracije v taboriščih.

Na Vidov dan, 28. junija 1944 je Gestapo aretirala mnogo delavcev LV in NL, med njimi načelnika štaba komande Slovenije, majorja Glušiča Andreja, in komandanta Zahodne Slovenije majorja Vujoševiča. Mnogo jih je bilo aretiranih tudi v naslednjih mesecih, tako dr. Bano Milan organizator NL (deportiran v Dachau), Verk Karel, organizator SKL (deportiran v Dachau, kjer je umrl).

V mesecih novembru in decembru 1944 ter januarju 1945 pa so sledile množične aretacije, največ iz vrst SL. Tako so bili takrat aretirani Finc Milan, bivši šef informativnega urada, deportiran v Dachau, od komunistov po zlomu pripeljan v Ljubljano, postavljen pred sodišče in obsojen na smrt z ustrelitvijo.

Kermavner Ivo. Šef oddelka za telesno vzgojo na pokrajinski upravi, komandant SL za mesto Ljubljana, zaprt do 10. aprila 1945.

Goričan Henrik, duhovnik, organizator in kurat JV, deportiran v

Dachau, od komunistov po zlomu odpeljan v Ljubljano, postavljen pred sodišče in obsojen na 15 let prisilnega dela.

Ing. Bevc Ladislav, rezervni major, glavni organizator SKL, zaprt do 10. aprila 1945

Kuhar Štefan, član SL, v zaporih Gestapa v Ljubljani obešen.

Grad Boris, šolski nadzornik in sodlavec pri izdajanju ilegalnih listov, odpeljan v Dachau, od komunistov po zlomu pripeljan v Ljubljano v zapore OZNE.

Prof. Lipovec Vinko, okrožni vodja SL, po treh mesecih zapora odpeljan na prisilno delo v Kočevje, nato deportiran v Dachau.

P. Klavdij Okoren, kaplan, odpeljan v Dachau.

P. Beno Korbič, odpeljan v Dachau.

P. Engelbert Stucin, odpeljan v Dachau.

Skubic Anton, okrajni glavar v Novem mestu, zaprt v zaporih Gestapa v Ljubljani do zloma Nemčije.

Adolf Hitler 26. aprila 1941 v Mariboru

Antosijevič Edo, odpeljan v Dachau.

Dalje so bili aretirani in vrženi v zapore: dr. Leskovec Stane, Pirc Stane - organizator SKL za mesto Ljubljana; Marinčič Ivo, ing. Dimnik Stanko, dr. Köstel Janko, Božič Mirko, šolski nadzornik Petelin Albin, Kristan Srečko, komandant legijskega bataljona pri komandi mesta Ljubljane; Marinko Jože, Baš Tomaž, Jarc Jakob, Zober Adolf, izpuščen ob zlomu Nemčije;

Hameršek Vinko, Rous Štefan, dr. Savelli Julij, prof. Breskvar Silvo - okrožni vodja SL, šolski nadzornik Vider Josip - komandant legijskega bataljona pri komandi mesta Ljubljane, župnik Žitko Alojzij, kapetan Andolšek Janez, Bajc Jožef, Babnik Nande, itd.

V zvezi s temi aretacijami je Gestapo tudi zaplenila Slovenski legiji večje količine orožja, municije in raztreliiva v raznih skrivališčih, kar je bilo pripravljeno za upor proti okupatorju. Vse te aretacije, zapori, deportacije in umori s strani okupatorja je zadosten dokaz, da delo teh organizacij, njihovega članstva in sodelavcev ne bi nikoli bilo v službi tujega nasilnika - okupatorja, obenem pa so še en dokaz komunistične kolaboracije z okupatorjem.

Zaključek.

Ko se je končala II. svetovna vojna, so na mejah slovenske domovine plapolale zmagoslavne zastave zavezniških armad. Slovenija, prelepa dežela tisočletne borbe za svobodo, pa je bila kot sužnja ukovana v verige komunističnih diktatorjev.

Neizrekljivo je bilo razočaranje tistih, ki so se za svobodo borili, a so namesto nje v domovini doživeli nasilje in suženjstvo.

Štiri letno okupacijo nacizma je zamenjala polstoletna okupacija komunizma

Nerazumljivo je, da je to sužnost odobral in celo podpiral svoboden svet!

Nerazumljivo je, da tedaj, niti danes, za naš narod ni človečanskih pravic!

Toda narod ki je tisočletje kljuboval navalom močnejših tujcev, tudi v tej največji narodni stiski ne bo klonil v obupu!

Stoletja so se za svojo zemljo in narodni obstanek borili naši dedje. Zadnje stoletje so uspešno bojevali za pravice na svoji zemlji - "staro pravdo".

Kljub razočaranju ob mirovnem diktatu po prvi svetovni vojni, smo vendar ostali zvesti starim "zaveznikom", ki so za ta diktat odgovorni. V drugo svetovno vojno je slovenski narod stopil ob strani istih zaveznikov v upanju, da bo zvestoba poplačana, in da bo po tej vojni pravica končno zmagala.

V tej vojni je mali, med nasilne sosede razkosan slovenski narod hotel

strniti vse svoje sile za enotno borbo proti zavezniškem in narodnem sovražniku - proti vsaki tiraniji!

Komunistična diktatura pa je enotnost osvobodilnega boja v Sloveniji onemogočila. Z nasiljem, zločini ter v povezavi z okupatorjem, je hotela streti hrbtenico narodu, ga odtrgati od demokratičnih zaveznikov ter usušiti za komunistično revolucijo. Komunistična partija je tekmovala z okupatorji v nasilju in umorih nad narodom na križ pribitim.

Narod je doživljal svoj veliki petek. A tudi sredi največjega gorja ni klonil v borbi za svobodo. Proti zunanjemu in notranjemu nasilniku je zbiral vse razpoložljive sile in jih pripravljal za veliki praznik skupnega nastopa z demokratičnimi velesilami za svojo in evropsko svobodo.

(Konec)

Veliki trije Churchill, Roosevelt in Stalin

Spomini na tiste dni

Pričevanja g. Šušnika, katera nam podaja po datumih od 4. maja 1945 do 29. junija 1945. (Nadaljevanje)

25. maj - petek

Rojstni dan imam. Petek je, ravno tako, kot pred 17 leti, ko sem se rodil. Še dobro, da sem se spomnil.

26. maj - sobota:

Z balkona ljubljanske univerze napove veliki diktator velike poboje. Njegovi rablji čakajo na ukaz. Iz njegovega govora se da to jasno razbrati.

27. maj - nedelja:

Vojaška maša na Vetrinjskem polju. Udeležimo se je vsi. Kurat Lenček ima pridigo. Domobranska godba igra. Oltar je postavljen na tovarnjaku..

Večina udeležencev je bila pri zadnji maši v življenju.

V Vetrinjski cerkvi je nova maša. Poje jo Vinko Žakelj iz Šentjošta. Pridiga mu Roman Malavašič.

28. maj - ponedeljek:

Danes nadaljujejo s transporti. Nekaj jih je odšlo že včeraj in menda prvi predvčerajšnjim.

Zvečer pride komanda: *"Jutri zjutraj se pripravite, odbajamo v Italijo, v Palmanovo. Vsak lahko vzame samo nabrbtnik, vse drugo ostane v taborišču. Konje, vozove in ostalo prevzamejo civili. Od*

civilov gredo z nami labko samo najožji, oče, mati, dekle, brat, sestra".

Zvečer razdelijo še nekaj angleškega dvopeka. Veseli smo, da se bomo nekam premaknili. Ko bi mi vedeli, kam v resnici!

29. maj - torek

Zjutraj dobimo še kavo, potem pa odkorakamo proti vasici Zakamen. Blizu cerkve čakamo. Lep sončen dan je. Prihrumijo angleški tovornjaki. Nekdo jih šteje. Pravi, da jih je 40. Spet drugi ve, da je nas pripravljenih to pot 3.000. Naložijo polovico, nisem prišel na vrsto. Odpeljejo se v smeri proti Ljubelju. Čakamo.

Okoli dveh se vrnejo. Sedaj se naložimo tudi ostali. Na zadnjem

Vetrinje - Delitev suhe hrane za na pot v Palmanovo

tovornjaku, zadnji sem, ki se povspem na ta konvoj. Cerada je dvignjena, lahko se razgledujemo.

Nobenega znanega ni, vse je pomešano. Odhajamo. Fantje pojejo. Konvoj zavije proti Celovcu. "Kako pa to?" Tantje utihnejo in se zamislijo.

Za kolono vozi vojaški policist na motorju. Predvidevam, da je pred kolono isto. Peljejo nas skozi Celovec in proti vzhodu. Kam? Cesta je prašna. Takšni smo kot mlinarji, vsaj tisti, ki sedimo na zadnji stranici. Tudi Velikovec prepoznamo, Volkermarkt piše na tabli pred mestom. Potem pa naprej. Kam?

Končno smo prispeli. "Kje smo?" Na vzpetini nad mestom se vidi grad. Nekdo reče: "To je Pliberk!" Nas razložijo, tovarnjaki se vračajo, nas pa obkolijo Angleži z mitraljezi in brzostrelkami na jasi ob cesti.

Par sto metrov proč, nižje je vidna železniška postaja, enonadstropna. Tudi vlak stoji tam. Samo strehe od vagonov je videti, drugo pa zakriva visoka rž. Angleži -naši zavezniki nam začno pobirati ure. "No, sedaj pa še to." Še vedno ne vemo, kaj bi to pomenilo.

Postrojijo nas v štiristope, odštejejo po 40. En stražar spredaj, eden zadaj in gremo proti postaji.

Kakšnih sto metrov pred postajo, vse nastlano po tleh, kot listja, slike, dokumenti, emblemi, kokarde, epolete, razni čini, največ ustaških in četniških. Šele takrat se nam posveti, kaj to pomeni. Malo naprej, zadaj za postajo, za grmom, partizan z brzostrelko. Še naprej, okoli postajnega poslopja, nas sprejmejo partizani.

Prva beseda: "Skini noževe! Skini noževe!" Mlad pokovec, mlajši od mene, me preišče in prebrska nahrbtnik. Tako, pa je šel nož, ki mi ga je podaril France Gabrovšek iz Šentjošta. Angleži sedijo na oknih v nadstropju in opazujejo. Partizani nas vedejo do vagonov in naženejo noter, zaloputnejo vrata in...

Pred časom je nekje pisalo: *"Anglosaksonska podlost nima meja"*. Sedaj šele sem v dušo doumel tiste besede.

Partizani so neki Slavonski mobiliziranci, niti se ne vedejo preveč sovražno. Ni pretiranega psovanja, niti kakšnega pretepanja. Natlačili so nas po 80 v vagon pravijo. Sedeti ni mogoče, smo natrpani, kot sardine v konzervi.

Ko naložijo vse, šele priklopijo lokomotivo. Nekaj rukanja in cukanja naprej in nazaj, potem pa se odpeljemo. Kam? Čez nekaj kilometrov se že ustavimo. Vagone začno odpirati. Spet so jim ure

Dr. Valentin Meršol z maršalom Aleksandrom.
Edini, ki je reševal v Vetrinju brezpravne civilne begunce.

najbolj všeč, kot prej Angležem. Tudi kakšne škornje mora kdo sezuti. Zaprejo vagone. Nadaljujemo vožnjo, pa se spet ustavimo in spet isto. Nekdo reče: "Kunstelj je že šel." Moben strel ni padel za njim.

Mogoče smo še preblizu Pliberka, dan je še. Nekdo je kljub kontroli prithotapil pištolo. Ne ve, kam z njo. Nekdo pravi: "Krener nas je prodal."

Kolikokrat smo se ustavili, nisem štel. V vagonu je vroče kot v peklu. Slečem bluzo, da se da vsaj dihati.

Vlak se spet ustavi. Že nekaj časa je tema. Dravograd - Meža piše na tabli. Po peronu se sprehaja nekaj partizank, sicer pa je prazno. Vrata vagonov začno odpirati.

Pade ukaz: "Vso opremo zmetati ven!" Moj nahrbtnik je itak z bluzo vred padel sam, ker sem ga imel tik vrat. Pred vsakim vagonom nastane cela gora, nahrbtnikov je kar velik kup, in to pred vsakim vagonom. Tako, pa smo osvobojeni. Vrata zopet zaprejo, vlak pa nadaljuje.

Ponoči enkrat prispemo na postajo Slovenj Gradec. Nas razložijo, postrojijo in gremo. Pri izhodu stojijo ženske z vedri vode, pa jih podijo proč. Nekateri so vodo le dobili, drugi pa ne, se je preveč mudilo. Sem v sami srajci, bluzja je ostala v Dravogradu.

Korakamo nekam v mesto in glej, zgodi se čudež. Domobranec, ki koraka za menoj mi reče: "Na, tu imaš tole bluzo pa jo obleci." Vzamem in se zahvalim. Tistega domobranca je tisti čas, na tisto mesto postavil lahko edino Bog, druge razlage ni. Rezervno bluzo je imel od celega transporta verjetno samo on.

Odkorakali smo v mesto, v neko bivšo vojašnico. Sem smo prišli v noči iz torca na sredo. Nagneteni po sobah smo sedeli in čepeli, ležati ni bilo mogoče.

30. maj - sreda

Še smo v tej kasarni. Nekdo pravi: "Smo v Slovenj Gradcu. V tej kasarni sem služil pred vojno kadrovski rok." Začeli so prihajati slovenski Oznovci. Popisujejo nas.

Oboroženi z bombami okrog pasu se drenjajo med nami.

Stranišča so zamašena, cela poplava. Tudi za to moraš prosit stražarja. Vsaka soba ima svojega pred vrati. Noč prečepimo in presedimo tu. Ležati ni mogoče.

31. maj - četrtek:

Še vedno smo v kasarni. Nekako sredi popoldneva nas spravijo ven, postrojijo v kolono in nazaj na postajo. Na čelu kolone koraka Nastičev Lojz, z nahrbtnikom na hrbtu in epoletami na ramah. Drugi so se vsega tega že znebili. Nekdo pravi: "To pa je procesija Sv. Rešnjega Telesa!" In res je. Ta četrtek je praznik.

Na postaji čakamo na vlak. Je nekaj preoblečenja in preobuvanja. Stražar piše pismo na kolenih. "Kaj piše?" Res sem radoveden.

Končno nas natrpajo v vagone in zaprejo. Prepeljejo nas samo do Mislinje. Pravijo, da je naprej proga porušena. Nadrenjamo se okrog cerkvice sv. Lenarta in čakamo. Videti je, da je vlak peljal dvakrat.

Okrog 10 ure ponoči formiramo kolono po štiri. Na vsaki strani kolone so stražarji na vsakih par metrov. Celo noč poslušam: "Čelo lakše" Začelje pridi!"

Večkrat se ustavimo. Na sredi ceste se usedeš na tla, pa že spiš. Ko te sosed dregne, pa spet vstaneš.

Nekdo je pripovedoval, da je slišal stražarja, ki sta se pogovarjala med seboj: "Koji misli, da bega, nočas ima još vreme. Sutra jih primaju Slovenci."

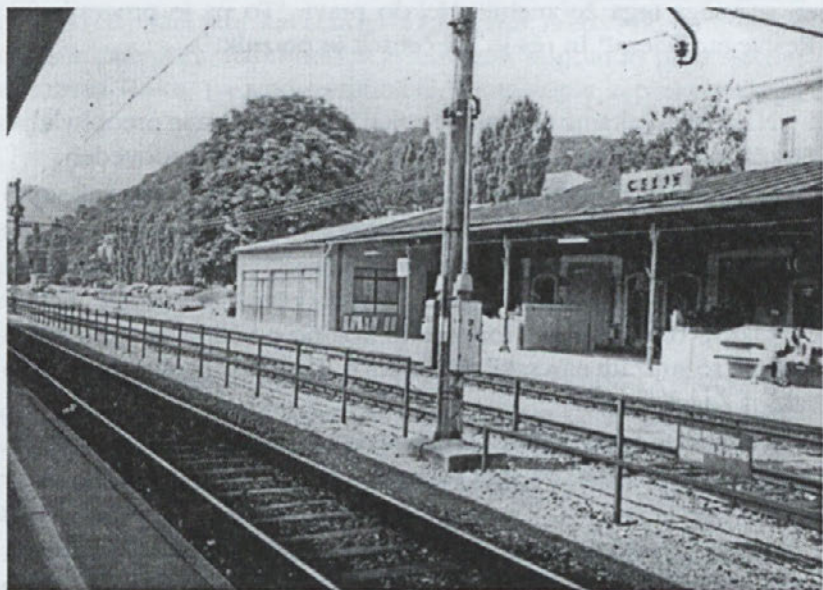
Dregnil je brata: "Si slišal?"

Brat pa reče: "Kamor gredo vsi, greva tudi midva."

Temu bi kar verjel.

Stražarji so bili neki Slavonci, kot se je govorilo. Niso bili posebno sovražno razpoloženi proti nam, razen nekaj izjem. In res je bilo tako. Kar nekaj domobrancev se jih je rešilo. Velikokrat je bilo treba stopiti v prednjo vrsto, tako, da je bil red popolnjen. To je bil znak, da se je nekdo zgubil za cesto. Res je bila trda tema skozi Hudo luknjo.

Stražarji so se nekajkrat sešli skupaj, vmes pa je nastala vrzel. Zares dobra priložnost za beg. Celo noč ni padel en strel. Nekaj pokanja je bilo v Velenju, na nekem travniku, preden smo se spet vkrcali v vagone. Bilo je rečeno, da je nekdo hotel pobegniti. Komaj sem se povzpел v vagon, sem že spal. Zbudil sem se šele v Celju..

Železniška postaja Celje

Ptujski zapisnik 2000

Objavljamo nekaj zanimivih, zgodovinsko dokazanih člankov iz
"Ptujskega zapisnika 2000"

Prva slovenska samostojna republika poseduje nekaj edinstvenega: neko institucijo "**Zamolčanih grobov**".

Zanimivo je, da se nihče v deželi niti ne sprašuje, na primer, kako je le mogoče, ali zakaj je le **potrebno** imeti nek poltajni odbor, ki naj išče ali najde zamolčane grobove?

Evropska skupnost, v katero rinejo Slovenci tega ne **ve**, namreč, da imamo **zamolčane grobove**. To pomeni vendar, da je oblast, imenovana "**socializem z obrazom človeka**", nič ne pomaga, izreči moramo resnico - počlovečen socializem pod vodstvom tovariša predsednika, tedanje Zveze komunistov Slovenije in današnjega gospoda Milan Kučana. Ta oblast je takrat pobijala ljudi **skrivaje**, saj drugače ne bi mogli imeti odbor zamolčanih grobov...

Mislím, da smo moralno zavezani to novico evropskim državam povedati, čeprav bo kakšen politik iz soseščine, gospod Haider na primer,

NOB - Žužemberk cerkev - borba „proti okupatorju“

morda kaj spraševal o povezavi zamolčanih grobov z avnojskimi sklepi?

Ob kopanju zemlje pri razširjevanju ptujskega izobrazevalnega centra so delavci naleteli nenadoma na človeške kosti. Zgrozilo jih je, pometali so lopate in pobegnili. Nato so prišli arheologi raziskovat. Moj Bog, so šepetali ljudje: že spet kosti! Zamolčano grobišče, danes sredi mesta Ptuja!

Ampak posebnega razburjanja pa ni v deželi Kranjski. Tega imamo na pretek in radi molčimo. Nekateri Ptujčani pa se še spominjajo na zaporniško knjigo izza osvobajanja, leta 1945. Zapisnik, objavljen v knjigi Ive E. Staniča iz Kočevja. Tam je označenih cela vrsta Ptujčanov, **ki so "odpotovali v Hitlerjev rajh"**, tako dobesedno. Morda so jih „osvoboditelji“ tu pobili in zagrebli.

Kakšnih deset kilometrov južneje so se tudi letos, v začetku avgusta, borci-partizani v družbi z brigadirji delavnih brigad in izseljencih v Srbijo 1941 in Juršinskim županom na čelu, spominjali na grobu od Nemcev pobitih partizanov in upornikov-skrivačev.

Kakšna vzporednost: tu zamolčani grobovi pobitih po Slovincih, tam javni grobovi, tudi pobitih - po tujcu!

Marsikateri človek se sprašuje, le zakaj so jih komunisti tajno pobili in nato grozno strogo molčati o poboju? Saj, če naj bi bili hitlerjanci in izdajalci, takšne ljudi pobiti in zakopati vendar ni potrebno tajno, ali ja?

Te dni je izšla knjižica "Leskovec" kjer beremo, da domačini okoli gradu Borl nekaj vedo o pobitih-pokopanih tam za zidom - zamolčano pobitih? "Pridni so bili naši ljudje..."

(France Nučič: "Sodni umor...")

V ptujskih Termah berem zapisnike CK KPS iz leta 1947, ugotovitve, ki jih bom najprej dobesedno prepisal:(iz "VIRI" Ljublk. 15,Arhivski viri 2000)

"Zapisnik seje CK, ki se je vršila 4.VI.1947

ad 1.) Janez (Boris Kraigher)

„Zaprlí smo grupo od 30 ljudi, med njimi Nagode, Vodetova, Furlan, Hribar itd. Preiskava je pokazala, da je ta grupa organizirana od Nagodeta imela sestanke že med okupacijo, sedaj pa je hotela ustvariti opozicijo v zvezi z Jovanovičem. Zaenkrat pri nji še ni bilo tendenc za masovno delo, ampak so se v glavnem opirali na ozek krog intelektualcev. Značilno je, da je del teb

Ljudi nastopal v okviru OF in tam sprejemal naloge. Linija je bila: ne nastopati javno, ampak delovati tajno v svojem krogu. Imeli so zveze z angleškim konzulatom, dajali poročila, dobivali naloge itd. Preiskava se dobro razvija. Spričo aretacij je v Ljubljani med Purgarji zaznamovati delen preplah, v glavnem pa so aretacije pozitivno odmevale in vlada zelo veliko interesovanje in splošno prepričanje, da smo to pot pozaprla ta prave ljudi. Vendar je treba računati na različne ljudi in biti budni. Proces smatrati kot udarec po sredini, odnosno buržuaziji in mu dati protidržavni špijonski karakter, za kar je na razpolago dovolj materiala. Avbelj naj zastopa obtožnico, proces naj bo čimprej." Konec citata.

Branje zapisnika vodstva partije me je znova spomnilo, kako trdovratno so se zastopniki ZKS v Državnem zboru branili lustracije. Zdaj nam postaja očitno, kakšnega moralnega kalibra je bila ta naša komunistična partija. Zdaj pa se taisti ljudje predstavljajo narodu kot "narodoosvobodilni" voditelji in veliki domoljubi. O nekakšni volji ljudstva seveda ni sledu. Peščica partijcev je izvajala kruto diktaturo, o aretaciji niso vedeli niti vsi člani CK-aja. Na seji so bili postavljeni pred izvršena dejstva in molčali so lepo. Narod pa še danes ne ve, npr., kdo je v resnici dal povelje za to uničevanje lastnih ljudi. Te žrtve so bili humanisti, patriotje, moralno na visoki ravni in zato jih je KPS pozaprla, si izmislila obtožbo, jih strahovito mučila in nato nečastno pobila.

NOB - Žužemberk - šola - borba „proti okupatorju“

Zavedati se moramo in vedno na to misliti: po ideologiji in po duhu so omenjeni pomori oblikovali značaj cele partije, inkluzive danes: Kučan, Roter, Drnovšek, Školc, Gaber, Dolinšek, Ribičič, Partljč, Fakin.

Hodim okoli Ptujске gore in se ne morem načuditi pokvarjenosti teh vodilnih CK-aja!

In glej, človek slovenski, ki še danes trdiš, "da je preje bilo vse boljše". Kakšna skupina likvidatorjev te je vodila v socializem s človeškim obrazom! Spoznaj že vendar!

In tvoji novinarji? Večina se jih boji stvar do dna preiskati in napisati fakte.

Na sejah CK-aja je bil duh krvi.

Strah, srca polna besa na sovražnike, rasli so v temi duha...

Koliko članov je štel slovenski Centralni komitet (CK KPS)? Sodim, da okoli sto? Ampak, petdeset pa gotovo.

Ali ste uvideli, kako so vsi sprejeli aretacije slovenskih izobražencev: molče in prepolni strahu. Med temi člani pa niso bili samo "rokovnjači" in aparatčiki, temvč tudi nekaj povprečno izobraženih. Vsi pa so bili že naučeni molčati in pritrditi, kar politbiro ali Kardelj reče.

Ali vam je znano, kako postaneš koristen član partije? Enostavno: kimaš stalno z glavo in zreš v globino mizne ploščadi. Pogosto bi rad vzkliknil "Ne, ne, ne!" vendar se spomniš na smrt, ki ti grozi, če ji ne boš slepo sledil. Povejte mi, ali more tak človek samostojno voditi narod? V mislih imam spet g. Milana Kučana in njegove okoli njega. Mož po mojem mnenju misli še vedno kot pristaš materialistično-marksističnega gledanja na svet, življenje in človeka. Ker nima nobene vere in ideje o Bogu in odgovarjajoči etiki, mu je usoda njegovega naroda in vseh posameznikov nepoznana vrednota. Ni ga sram, da je njegova partija varala, lagala, likvidirala, žalila, zlorabljala in uporabljala v svoje oblastnostne svrhe nas vse, žal še danes v letu 2001. Komunisti verujejo v razvoj družbe, kot ga je Max ugotovil, človek je le del te družbe izrasel iz njenega razvoja. Svetost in individualno posebnost človeka ne pozna. Tudi zato je razpadla ta družba.

Nenavadni primer Alojza Tekavca iz Kočevja.

Vedeti je potrebno, da je bil mladenič Alojz Tekavec iz Struge na Dolenjskem ob koncu vojne 16 let star. Zato so ga izpustili iz Šentviškega zavora v avgustu 1945 domov. Nato je delal kot rudar v Kočevju.

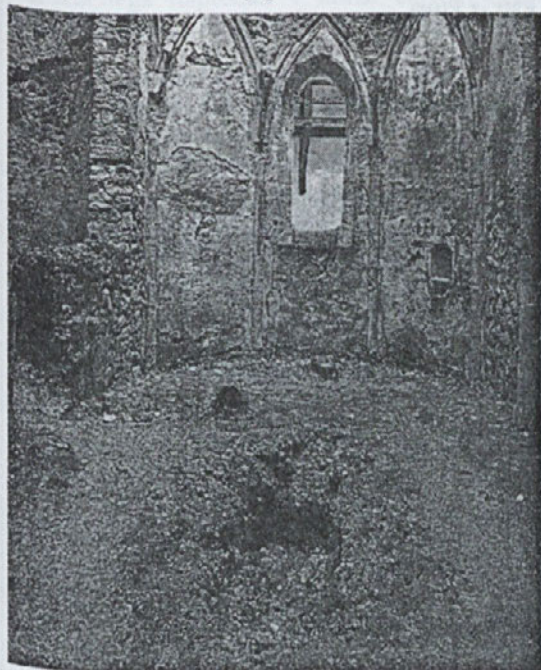

Kmalu pa je bil aretiran in zaslišan po UDBI v Kočevju. Zapisnik je zdaj znan in iz njega citiram nekaj stavkov.

Obtožen je bil organiziranja čete upornikov zoper oblast - dne 11.4.1948 je bilo v protokol zapisano, "da je bil 15.3.48., tri tedne preje, srečal na cesti znanca König Rudija, šoferja in mu predal dva lista: na enem s seznamom za-nesljivih upornikov iz Kočevja in na drugem seznam domačinov, ki bi naj bili komunistično usmerjeni in bi naj bili- potem ko bo oblast propadla - pobiti, zaprti ali izročeni Amerikancem(!),...ko bodo Ame-rikanci spustili na Jugoslavijouspavalni plin... bodo vsi ko-munisti tako zaspali, a "mi", ta četa, bomo prevzeli oblast."

Čudno je le, da člani te uporniške čete ne bodo zaspali v amerškem plinu... Iz sodnih papirjev je razvidno, da je ta četa bila povezana z "znanim Vinko Levstikom"!?

Lojza Tekavca in njegovo mini četo (5 članov?) so kljub vsemu obsodili

in njega 23.9.48. ustrelili...(Obsodba je objavljena leta 1997 v brošurici "Sodni umor poslednjega domobranca, avtor France Nučič, Dobropolje, samozaložba, CIP Kataložni zapis NUK, Ljubljana, 343-322. 096(497.4 Kočevje)1948.

Ta obsodba me je hudo prizadela. dokazuje zločinsko delovanje "narodnoosvobodilne" oblasti. O teh dogodkih se danes ne piše v Sloveniji, spadajo med "napake, ki so se žal dogajale". Jasno, da do lustracij ni prišlo. Kot ta primer kaže, bi morali vodstvo KPS obtožiti zločinstva!

Se za zidovi Žičke kartuzije skrivajo množična grobišča?

Omenil sem že proslavo, prirejeno od "Območnega odbora borcev NOV-Maribor in Ptuj" v Juršincih, niže Ptuja v začetku avgusta 2000 v počastitev pobitih domačih fantov, ki niso hoteli slediti mobilizacijskemu povelju nemških oblasti, raje so se poskrili okoli svojih domačij. O proslavi je pisal ptujski "Tednik". Podatki niso bili točni, pa sem naslovil pismo predsedniku ptujskih borcev, Ivanu Rau-u v Ciril-Metodovem drevoredu 10, ter časopisu "Tedniku" na Raičevi ulici.

Tednik je dopis objavil, Ivo Rau pa mi ni odgovoril na vprašanja. Dvakrat sem mu pisal. Spet znani taktični molk, iz tajnega dogovora "sestoplih" članov komunistične partije, kadar kdo išče resnico. Torej zapoved: "Tovariši, molčite trdovratno, kadar čutite ali opazite "sile in elemente", ki hočejo "oblatiti" našo narodnoosvobodilno borbo. O revoluciji pa nič in noč.

Če se prestavimo za 70 let nazaj, sem prepričan, da bomo zdaj v letu 2000 ocenjevali žrtve poboja nemških oblasti v Juršincih poponoma drugače, kot jih je prikazal gospod Rau iz Ptuja...

Seveda moramo vedeti, da je naša partija pod vodstvom tov. Edvarda Kardelja in Boris Kidriča, oba živeča v ljubljanski ilegali, leta 1938, iz društva "Prijatelj Sovjetske zveze" naredila "Protiimperialistično fronto" proti Angležem, Amerikancem, na kratko proti zapadnim silam kapitalizma in imperializma. **To so storili na povelje iz Moskve.**

Takrat sta se nacionalsocialist Hitler in boljševik-komunist Stalin pobratila, da bi uničila skupnega sovražnika: zapadne sile pod vodstvom Amerike (USA).

Slovenski zgodovinarji, zbrani predvsem po muzejih narodne osvoboditve po Sloveniji se niso pečali s temi zgodovinskimi dogodki, ker je KPS zapovedala molk. To je fakt.

Marko Kremžar nam poroča v svoji knjigi "Med smrtjo in življenjem", da je Stalin takrat v letu 1938 poslal "nazaj v Nemčijo" večje število članov komunistične stranke Nemčije, kateri so se bili zatekli k Stalinu pred Hitlerjem, v Moskvo! Okoli tisoč jih je bilo! Med njimi pa tudi nekaj Slovencev, ki so se nato razočarani in prevarani od Stalina in partije, nekateri priključili Gestapu. Vse kaže, da je bil znani Karel Kladnik, partije KPS, vmjen iz Rusije v Nemčijo, postal sodelavec mariborskega Gestapa. Bil je sekretar mestnega komiteja KPS-OF v Mariboru in kot uslužbenec Gestapa je izdajal Slovence, ki so se okupatorju na kakršenkoli način skušali upirati, in bili obenem, po mnenju slovenske partije, kvalitetno nesposobni za razredni boj - nemški Gestapo jih je za KPS pobil.

Tako se je zgodilo s slovenskimi fanti iz Juršinc!

Nemogoče! Stalin bi naj Hitlerju vrnil toliko komunistov? Ne, ampak, če je to res storil, potem je to bila taktična poteza in žrtve v korist celokupne svetovne revolucije in se ne govori več o tem!

O tem so se skrivno menili: partijca - španska borca Malenšek in Mavec, ter pisatelj Ludvik Mrzelj iz Trbovelj.

Kmalu so se znašli vsi po zaporih v Ljubljani in Mariboru. Nisem mogel verjeti.

To je del izdaje po povelju in v smislu slovenske revolucije, katere Slovenci ne poznajo. Takrat so se številni komunisti odvrnili s studom od KPS in KPD. **Zgodil se je zlom ideje o pravici, bratstvu in svobodi delavskega razreda**, partija pa je z njimi pogosto opravila s pobojem, očitno tudi med slovenskimi partijci, pa se tudi molči.

Zakaj je partija zapovedala molk? Če je bila usmrnitev "kar tako", del družbenega napredka v korist človeka-delavca? Torej revolucionarno upravičeno?

Zver in človeka lahko s silo ukrotiš za določen čas, lastne vesti nikoli!

Mitja Ribičič pred preiskovalno komisijo: „Ne vem ničesar!“

Slavnostni govor soborca Staneta Mustarja

na Domobranski proslavi v San Justo 25. 6. 2000

Iz mojih šolskih let imam še živo v spominu, kako je naš župnik po vsaki nedeljski maši, zmolil Očenaš in na koncu dodal "Odrešernik sveta", mi pa smo odgovorili, "Reši Rusijo". Takrat se ni nihče predstavljal, da nas bo že na začetku naslednjega desetletja dosegla ista usoda, kot Ruse. Seznanjeni smo bili o strašnih pokolih in "čistkah," ki so jih počenjali komunisti v Rusiji. Nihče si ni mogel predstavljati, da bo neznatna minorija komunistov pripeljala naš narod v tako strašno tragedijo, ki je praktično zdecimirala mladi rod pri nas. Izkoristili so čas okupacije in pod krinko osvobodilne fronte, začeli terorizirati in pobijati.

Naša župnija je bila ena izmed največjih v ljubljanski škofiji. Leta 1941 je štela 3800 faranov v sedmih podružnicah. Prosvetno kulturno in športno življenje je bilo v dobrepolski dolini dokaj razgibano v organizacijah: Prosvetno društvo, Orel in Sokol. V tem je bila tudi prva politična delitev na liberalce leve in klerikalce desne. Ta delitev se je leta 1941 prenesla v vojno in revolucijo ter očitno še danes ni končana. V Prosvetnem društvu, ki ga je ustanovil rojak učitelj, zadržnik, gospodarstvenik in pisatelj Franc Jaklič na prelomu stoletja, so delovali igralci amaterji, godbeniki. Igralska skupina je celo naštudirala in uprizorila "Škofjeloški Pasion" o Kristusovem trpljenju. Velik organizator in animator življenja v Dobropolju je bil župnik Anton Mrkun doma iz Iga.

A vse to življenje se je pretrgalo ob začetku vojne, a še huje ob pojavu partizanov. V naši dolini so se prvič pojavili spomladi 1942. Da bi ljudi bolj zmedli niso nosili rdečih zvezd na kapah triglavkah. Pozneje so jih zamenjali za titovke. Dokler niso pokazali prave barve so se izdajali za četnike. Ljudje so jih gledali kar s simpatijo. Kako ne, če pa so se predstavili kot osvobodilna fronta, ki se bori proti okupatorju. Toda kmalu so se pokazali v pravi luči. Začeli so s pobijanjem domačinov.

Prvi žrtvi partizanskega nasilja sta bila dva trgovca iz Kompolj. Nato štirje mladeniči iz Vidma in to brez vsakega vzroka. Med tem pa se je sušljalo še o mnogih žrtvah, ki so jih prignali od drugod.

Ker na raznih partizanskih "mitingih" njihova vaba mladim za v hosto ni

imela uspeha, so začeli z izzivanjem okupatorja.

Nastalo je nevzdržno stanje. Ko se je zgrinjal mrak v dolino, moške in fantje nismo vedeli, kje bi prenočili. Bili smo v strahu pred Italijani, še bolj pa pred partizani. Zaradi izzivanja z majhnimi praskami proti okupatorju, je ta začel streljati na Kompolje s topovi od Velikih Lašč in tudi bombardirati z letali, kljub temu, da ni bilo v vasi nobenega partizana. Oni so se skrivali v obrobni gozdovih. Pogorelo je več gospodarskih poslopij. Za našo varnost proti napadom, smo zgradili na vrtovih zaklonišča pod zemljo.

Ob tako obupnem položaju so se zbrale žene in dekleta, ter šle prosit na Videm italijansko postojanko, da ne bi streljali na vas. Ko so se pa vračale, so se pojavili partizani in jih začeli loviti po polju. Nastalo je kričanje. Bilo je spomladi. Moške in fantje so bili večinoma pri pospravljanju travnikov. Ko smo slišali kričanje, smo slutili kaj se dogaja. Hitro zagrabimo vsak kako orodje pod suknjič in gremo na vas. Z bratom sva imela, eden kladivo za klepanje kose, drugi pa motiko. Spontano se je tako zbral velik krog mož in fantov. Partizani, ki jih je bilo kakih petnajst, so se ustrašili in se potuhnjeno umaknili, ne da bi dosegli svoje namene. To je bila kal samoobrambe v naši fari.

Po nekaj mesecih so se začele ustanavljati Vaške straže. Prva postojanka je bila v naši vasi Kompolje. Vseh oboroženih vaških stražarjev je bilo okrog 150, iz vsake vasi po nekaj. Moj brat je bil večletni poveljnik gasilcev, zato so ga vaški stražarji izbrali za poveljnika čete. Veliko so patroljirali naokrog, da se partizani niso upali približati. Vrnil se je spet mir v dolino, ljudje so se počutili varne.

V letu 1943 so se Vaške straže še okrepile na preko 200 stražarjev. Ker stražarji ofenzivno niso zapuščali postojank Kompolje in Vidma se tudi niso dostikrat spopadli s partizani. Partizanski napad na postojanki je bil v pomladi 43. vendar brez uspeha za komuniste.

Zjutraj 8. septembra 1943 je celo dolino zajela vest, da je Italija propadla.. Ljudje so kljub poboju, ki so jih zakrivili partizani, pričakovali da se bodo vse sile slovenskega naroda združile do končne osvoboditve Slovenije tudi pred Nemci v pričakovanju zavezniške invazije v Istro in njihovega prodora skozi Slovenijo proti Avstriji.

Italijani so se umaknili in del orožja pustili Vaškim stražam. Od strani partizanov ni bilo nobenega odziva za sodelovanje, temveč le zahteve po vdaji in odložitvi orožja. Razumljivo je, da poveljstvo Vaških straž ni pristalo na te sramotne pogoje. Tako so se vaški stražarji 12 septembra iz Dobropolja

umaknili v Turjaški grad skupaj z drugimi postojankami. Tukaj se začne moje Domobranstvo.

Pridružil sem se vaškim stražarjem, ker če bi ostal doma, bi me gotovo mobilizirali partizani. Takoj drugi dan so nas napadli in smo imeli borbo cel dan v okolici turjaškega gradu. Tam sem doživel ognjeni krst. Proti večeru smo se morali pomakniti v grad, ker so pritisnili na nas s tankom in oklopnikom. V začetku nas je bilo v gradu okrog 800. Med nami je bilo tudi nekaj četnikov, pod poveljstvom polkovnika Dežmana, kateri pa se je po daljši debati s poveljniki vaških straž umaknil s svojimi vojaki iz gradu.

Partizani so oblegali grad noč in dan. Največ s težkimi minometalci Ker ni bilo uspeha, so pripeljali še 150 milimetrski top ter streljali direktno v debelo grajsko zidovje in ga seveda predrli.

Ker tudi z rušenjem gradu niso komunisti dosegli svoje zmage, so pregovorili domačina Rajerja, da je jim je pokazal stezo po skrivnem rovu v grad, po katerem so se partizani splazili na grajsko podstrešje. S to izdajo se je prenesla borba v sam grad. Z rafali iz podstrešja je sovražnik obvladal hodnike. Končno se je vnelo skladišče municije.

Zaradi ognja, rafalov in neznosne vročine je bil pretrgan dostop do grajskega vodnjaka in do vedno večjega števila ranjencev. Postalo je nevzdržno.

Po "slovesni" obljubi partizanov, *"da lahko vsak stražar svobodno odide na svoj dom"* in po zakletvi stražarjev, *"če bi sovražnik - naš brat - prelomil obljubo, bomo preživeli brezkompromisno nadaljevali borbo,"* je sledila predaja.

Partizanski pogajalci so izstopili iz oklopnika, ki ga je vodil Italijan in se približali glavnemu grajskemu vhodu. Vrata so odprli le toliko, da je šel komaj eden po eden stražarjev ven.

Problem ranjencev so "rešili" s strelom v tilnik...

Za nas preživele so prinesli dolge vrvi in nas vezali po dva in dva z žico na vrh. Bili smo strašno žejni. Zaradi eksplozij min je odpadal omet in se je močno kadilo ter nam sušilo grla. Nekatere žene in dekleta domačinke so prinesle vodo, da bi nam olajšale žejo, med potjo ko so nas gnali proti Velikim Laščam, a partizani so jih surovo odganjali, posebno partizanke so bile krute.

Že, ko so nas gnali zvezane, so mi stopile pred oči nekatere čudne okoliščine, katere sem opazil še pred borbo. Posebno je prišla kot očitek needinost odgovornih v odločilnem času.

V vodstvu na gradu je bilo več političnih struj. Jaz, kot novinec nisem imel

vpoglega v to. A moj brat, ki je bil poveljnik čete, je bil prisoten na vseh sestankih vodstva. Spomnim se, bil sem na grajskem dvorišču, ko pride brat k meni zelo razburjen rekoč: "Sedaj, ko je nujnost, da napravimo načrt za izpad, se pregovarjajo kakšna bo bodoča Slovenija".

Če bi izvedli izpad, dvomim če bi nas padlo dvajset. Tako pa nas je od približno 600 mož in fantov ostalo živih manj kot 150. Neki gospod nam je govoril, da bo to slovenski Alkazar. Alkazar je obstal, Turjak pa je podlegel. A kljub temu se nismo ničesar naučili. Naivnost se je dogajala še naprej. Šli smo še v večjo tragedijo!

V Velikih Laščah so nas zaprli v silos pri železniški postaji. Drugi dan so nas ločili. Komandante posebej, starejše legiste posebej, nas pa, ki smo bili pod orožjem samo nekaj časa, pa posebej. Z bratom sva bila, podzavestno oba trdno prepričana, da bodo njega kot poveljnika čete z vso gotovostjo usmrtili. Ne da se popisati slovesa dveh mladih bratov, slovesa za vedno. Za vedno me je zaznamovalo. Proti mraku so že odpeljali škocijanske legiste in jih nad postajo postrelili. Tam je padel tudi moj brat in bratranec Alojz Šuštar.

Drugi dan so nas vse ostale prepeljali z vlakom v Kočevje. Mojo skupino so določili za delavski bataljon. Zaprti smo bili v barakah blizu postaje. Ostale legionarje so pa zaprli v gimnazijo. Ko so nas po par dnevih prvič peljali na polje kopat krompir, sem jaz in še trije drugi pobegnil. Bal sem se, ko so ubili brata, bodo še mene. En mesec in pol sva se skrivala dva skupaj. Podnevi po gozdu, ponoči pa na različnih kozolcih. Bila sva že zelo živčna. Saj za naju ni kazalo nobenega izhoda iz težkega položaja. Bil je teden, ko je deževalo tri dni skupaj. Midva pa sva "vedrila" pod bukvami v ozdu. Nenadoma zaslišiva brnenje letala. Zaradi drevja ga nisva videla. Čez čas pa opaziva, da letijo letaki, ki jih je odvrгло letalo. Hitro poiščeva enega in bereva: "V Ljubljani general Rupnik organizira Slovensko domobranstvo."

To je bilo za naju, da se je nebo odprlo. Še smo ljudje. Še je nekdo, ki misli na nas.

Možje in fantje iz Dobropolja, kar nas je še bilo, smo se odločili ter odšli sredi novembra leta 1943 v veliki skupini v Ljubljano, ter se pridružili Domobrancem. Dodeljen sem bil v 24. četo. Poveljnik je bil Karel Slabe. Po enomesečnih vajah, smo šli 6. 1. 1944 v sklopu treh čet v Velike Lašče in tam ustanovili postojanko. Že po enem tednu so nas partizani močno napadli. A kljub temu, da nismo bili še utrjeni, nam niso mogli do živega.

Na splošno smo imeli zelo pogoste spopade v okolici, ki je zelo valovita

in gričevna. Po poveljniku Slabetu, ki je bil premeščen na drugo mesto, je poveljstvo prevzel Buda Stane, po poklicu učitelj, ter ostal naš poveljnik do konca.

Pozneje sem bil premeščen na postojanko v Višnjo goro in po raznih borbah nato na Igu. Tam smo se dobro utrdili. Čeprav je vas obsežna, napada na postojanki nismo imeli. Patruljirali smo zelo veliko po okoliških hribih. Na Igu smo se tudi veliko kulturno udejstvovali. Prirejali smo igre, akademije in naš pevski zbor je večkrat pel na koru pri maši. To vse pa pod vodstvom bolničarja Rudija Kneza. No in tam nas je dosegla žalostna usoda, da smo morali zapustiti našo lepo Slovenijo.

Bila je nedelja, ko smo se poslovili iz Iga, se pomaknili do Črne vasi in naslednje jutro v zgodnjih urah preko Ljubljane in Gorenjske skozi tunel Ljubelja na Koroško. Ker je bil most čez Dravo zaseden po partizanih, je šel Rupnikov bataljon naprej, da prežene partizane, ki so ogrožali prosti prehod. Naša četa je bila v Borovljah v pripravljenosti pomoči, kar pa ni bilo potrebno. Ko smo prečkali Dravo, smo doživeli kmalu žalosten primer, ob pogledu na kup orožja, ki so ga morali odložiti Domobranci že pred nami. Tudi mi smo ga z otožnim srcem odložili.

Sledil je žalosten pohod proti Vetrinju. Ker sem že doživel poraz na Turjaku, sem tudi v Vetrinju dvomil v naše vodstvo, tako civilno, kot vojaško.

Kaj je bilo v glavah teh ljudi, da so se nezmožni polastili poveljstva? Zamenjati poveljstvo vojske v tako prelomnem, odločilnem momentu je podpisati poraz!

Tudi na Vetrinjskem polju smo bili priča nerazumljivim ukrepom: mobilizacija, vežbanje! Vojaki brez orožja smo bili ujetniki, ne vojska. Tam sem sam spoznal nesposobnost vodstva in trdno sklenil: "Stran od tu, kamorkoli..."

Nekako po tednu dni, ko so Angleži prosili naše poveljstvo za 50 prostovoljcev za delo v njihovem bataljonu, sem bil tudi jaz med temi prostovoljci. Odpeljali so nas v Rožek k Angležem.

To je bila za nas rešitev strašne kalvarije, ki je sledila za naše soborce in del civilov.

Če živim ne vem koliko let, se ne bom nikoli dovolj zahvaljeval Bogu za to rešitev. Po petinpetdesetih letih nam srce zadrhti ob misli na naše mučence. Kakšni fantje in možje zdravi, pošteni, verni, pa so jih pobili

komunisti kot klavno živino. Bili so cvet naroda. V našo fari je na spominskih ploščah 286 imen pomorjenih Domobrancev. Razvaline so postale naše družine ob tako strašni tragediji.. Nikoli ne bom doumel naivnosti in nesposobnosti vodstva, da ni verjelo prvemu domobrancu, ki se mu je posrečilo pobegniti iz Podrožce in je poročal, da Angleži vozijo domobrance titovim partizanom.

Tovarištvo, ki je povezovalo domobrance je bilo nekaj izrednega. Ko so odhajali fantje z zadnjim transportom že vedoč, kam gredo so dejali: "Kamor so šli drugi, gremo še mi" Žrtvovali so se iz plemenitosti in lojalnosti do svojih soborcev.

Zvestoba soborcem jim je bila dražja od življenja.

Na koncu apeliram na vas mlade. Ponesite v novo tisočletje to globoko spoštovanje do naših mučencev, da zaradi njihovega spomina v naših domovih še naprej v mesecu juniju ne prirejamo hrupnih prireditev.

Posebno mi v diaspori, ohranjajmo spomin in zvestobo mučencem, ki so darovali svoja življenja za našo drago Slovenijo.

Dokler bo živ njih spomin, bodo živele naše skupnosti po svetu.

Slava junakom!

Brezskrbni - zaupajoč vojaškem poveljstvu Krenerju in Bitencu...

Iz partizanske kronike

..., „Naša glavna naloga je neusmiljeno izstreljati notranje sovražnike“

Dne 15. marca 1944

Dnevno povelje

A445780

Poveljstva vojske državne varnosti

Prehajamo v novo dobo narodno osvobodilne borbe, v dobo graditve narodne oblasti in slovenske državnosti v okviru federativne Jugoslavije na temeljih prave ljudske demokracije.

Osnovala se je I. Brigada VDV, ki je sestavni del Narodno osvobodilne vojske Jugoslavije. Kakor je NOV glavna sila naše borbe proti okupatorju, je Vojska državne varnosti tista, ki bo osvobodila slovenski narod pred notranjimi in zunanji sovražniki.

Naša glavna naloga je nusmiljeno izstreljati notranje sovražnike, ki hočejo rušiti ali kršiti narodno oblast. Kontrolirati kraje, ki so ogroženi od nemških vohunov ter belo-plavih izdajalcev. Vršiti aretacije in preiskave ter legitimiranje sumljivih oseb. Samovoljne preiskave, aretacije, likvidacije itd., niso dovoljene, razen v **nujnih primerih, če je potrebna takojšnja izvršitev**. VDV ne vrši rekvizicij. **Poleg teh nalog morajo čete, bataljoni, brigade VDV uničevati in izganjati okupatorja iz naše zemlje.**

Naša borba zahteva najboljše borce za izvrševanje teh nalog, zato mora biti VDV predana stvari slovenskega naroda in disciplinirana. To se ne doseže s sklicevanjem, da smo najboljši, ampak moramo z borbenostjo, predanostjo in disciplino sami dokazati. Vse naloge se morajo brezpogojno izpolnjevati. Odnosi do civilnega prebivalstva, političnih in upravnih delavcev, narodnih oblasti in NOV morajo biti dokaz, da smo resnični zaščitniki dmokratičnih načel.

Vsem podoficirjem, oficirjem ter ostalim funkcionarjem NOV in VDV se mora izkazovati dolžno spoštovanje z našim vojaškim pozdravom. Vse funkcionarje narodnih oblasti se mora prav tako pozdravljati.

Vsak vojak VDV mora stremeti, da se čimbolj usposobi v taktiki rojevanja in ravnanja z orožjem, kakor tudi, da postane dober poznavalec razvoja narodno osvobodilne borbe jugoslovanskih narodov.

Tovariši borci, komandirji, komandanti, politikomisarji, hrabro izpolnjujte naloge, ki vam jih nalaga slovenski narod ter neusmiljeno uničujte vse sovražnike slovenskega naroda!

Živela Narodno osvobodilna vojska Jugoslavije!

Živel maršal Jugoslavije, tov. Tito!

Živela Rdeča Armada!

Živel voditelj in učitelj vseh zaslužjenih narodov tov. Stalin!

Živeli naši zavezniki!

Smrt fašizmu - Svoboda narodu!

Politkomisar:

Rihar Lado - Tomaž

Komandant - podpolkovnik:

Bojan Polak-Stjenka

P.S.:Prebrati pred vsemi edinicami VDV!

"Naša glavna naloga je neusmiljeno iztrebljati naše notranje sovražnike!"

Temu jasnemu partizanskemu povelju ni potreben noben komentar!

"ŠE POMNITE TOVARIŠI?"

Slovenski poročevalec, 14.julija, 1942

Vrhovnemu komandantu

Herojske delavsko - kmečke armade,

Tov. STALINU!

Ob 24. letnici DKRA (delavsko-kmečke rdeče armade)

Vrhovni štab NO partizanske vojske pošilja v imenu borcev, komandirjev, komandantov in politkomisarjev vseh partizanskih enot plamteče pozdrave herojski rdeči Armadi ob priliki 24. obletnici njenega nastanka.

Slovenski poročevalec, 9. nov.1942

SLOVENC!

7.novembra poteče četrstoletja, odkar je velika oktobrska socialistična revolucija udarila temelje naši mogočni zaščitnici in zaveznici - Sovjetski zvezi.

Živela Sovjetska zveza, zaščitnica zatiranih narodov naprednega človeštva!

Živela rdeča armada!

Živel ojekleneli vodja narodov tov. STALIN!

SLOVENSKEMU NARODU!

Živela velika oktobrska socialistična revolucija, ki je odprla človeštvu pot v srečno bodočnost!

Živela slavna boljševiška partija LENINA - STALINA!

Živel tov. STALIN genialni vodja osvobodilnega boja!

CKKP

Se spomnite tega "plamtečega" bratstva in kolaboracije z "ojeklenelim" Stalinom?

Bajuk in Janša na Bazovici

Poklon biv. Predsednika slovenske vlade dr. Andreja Bajuka in njegovega namestnika, obrambnega ministra Janeza Janše, bazoviškim žrtvam je povzročil precej polemik. S svojo navzočnostjo sta dokazala neizmerno pozornost do slovenskih junakov, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo slovenskega naroda in ne za zločinsko komunistično partijo, ki je zakrivila smrt več Slovencev kot pa vsi trije okupatorji skupaj. Namesto, da bi Primorci ta dogodk pozdravili, so ga hoteli in ga še hočejo izrabiti. Zanimivo je, da prejšnji predsednik slovenske vlade v vseh osmih letih tega ni storil, v nasprotju z dr. Bajukom in Janšom, ki sta bila v vladi komaj nekaj mesecev.

NOB ni bil samo prevara, temveč - samouničenje slovenskega naroda.

Od junija 1941 do junija 1942 je zločinska organizacija VOS pod okriljem KPS pobila preko štiristo slovenskih neoboroženih in nezaščitenih rojakov. V istem času je italijanski okupator pobil okoli 40 Slovencev.

Konec septembra in v začetku oktobra 43. je Gradnikova brigada v Podnanosu poskušala zaustaviti nemško divizijo princa Evgena, ki je prodirala iz Razdrtega v Vipavsko dolino. Kakšen mesec pred tem sem bil še zapornik na prisilnem delu Perugie. Domov grede so me zajeli komunisti in me vtaknili v svoje grupe. V Gradnikovi brigadi sem nosil kapo triglavko s slovensko zastavo. Brigado so Nemci razbili, sam pa sem se rešil z nekaj partizani in partizanko Jelko iz Mlinov in jih pripeljal v X.Ljubljansko brigado. Tam pa se je začelo. Najprej so mi dali nalog, da moram namesto triglavke nositi titovko z zvezdo. Uprl sem se z izgovorom, da zvezdo nosijo komunisti, jaz pa nisem komunist, sem samo partizan.

Politični komisar Janko Rudolf, oče Ruplove soproge Marjete, je nam rekel na mitingu: "Jutri gremo na Primorsko. Da ja ne boste tam govorili kaj o komunizmu, tam bomo morali celo v cerkev. Primorci so namreč veliki nacionalisti in so šli v partizane iz nacionalnih razlogov, za priključitev vse slovenske zemlje k matični domovini Sloveniji. Mi pa nismo nobeni nacionalisti, temveč internacionalisti." Ko je politikomisar politično uro končal, sem ga prosil za besedo.

Vprašal sem ga: "Tovariš, komisar, čigava bosta Gorica in Trst po

vojni?" Odgovoril je: "To ni pomembno. Ali naša ali italijanska. Važno je da bosta komunistična". Nadaljeval sem svojo misel: "Potem se mi partizani ne borimo za slovensko zemljo, temveč za mednarodni komunizem."

Samo grdo me je pogledal, odgovoril pa nič.

Zločinska komunistična partija je pobijala tigrovice, ki so bili porok slovenskemu narodu pod tujo zasedbo in njegov up. Za njimi so prišli primorski padalci osvobajati slovenski narod izpod okupatorja. Tudi njih je zločinska komunistična partija pobila že med vojno, kolikor jih ni takrat, pa po njej. Dolgih 45 let se ni smelo govoriti o tigrovcih ali primorskih padalcih.

In po tolikih desetletjih molka je hotel Kučan zabrisati njihov "čas vojne" z vencem in odlikovanjem, ki jih je podelil dvema primorskima padalcema!

Vinko Levstik.

Volk menja dlako...

Mag št. 41, 11. oktobra 2000.

**Vas Topol na
Blokah, ki jo
je „narodno-
osvobodilna
vojska“
požgala
10. novembra
1942**

Ponižanim in užaljenim

Še na klanec ta
bi morda se povzpel,
kjer čaka v nove zarje me pogled,
kjer čez zanosna neizmerna polja
beže zeleni vali blagih trav.
Lesketajo v solzah sreče se cvetovi,
uteho srcu biserni žubore slapovi,
s šepetom vetrov iz tajinstvenih daljav
čez bregove dibajo opojne pesmi
romarskih vonjav.

Morda še prej se bo iztekel čas,
morda na pol rebri
se bo pretrgal dah,
uvenel bo koprneči trud.

V globini, sred temin,
v znoju kljujem v mrtvi kamen
dan in noč.
Mar vem, kdaj je noč
in kdaj je dan?
Le leščerba brleča
meni dan je utripajoč.
To luč je, ki živi z menoj,
ki dušo z zarjo
tibo mi napaja,
da od žalosti ne skoprnim.

Moj kruh s solzami je umešen,
Ta kruh in grenki ves napoj
s svojimi brati podelim
v temi.

V kamnu iskre krešem
pa prižigam luč na pot,
luč na pot v svetli, beli svet -
onstran meja.

Luč je bratstvo v tegobi,
ko v brezno obupa tonem.
Luč je bratstvo,
ki z balzomom hladnim
mi gorečo celi
maščevalno rano.
Luč je bratstvo,
ki s toplino svojo
dom mi daje,
ko ponižan in užaljen
v mrazu drgetam.
Luč je bratstvo
blesteče, tople, večne nade.

Nikakor nisi majhen
ki so te odrinili v stran,
ki si neznaten,
ki životariš na dnu,
ki grenkost je tvoj usakdanji kruh,
pa vendar si usakomur brat,
posebno še biričem,
ki jim svojo daješ kri.

Svetel je tvoj obraz
in duša tvoja
je kot vrt
mehko dišečih rož.

Zatorej pojdi v Luč
zdaj ti z Menoj,
kerti si Me iskal, Resnico in Ljubezen,
ker ti si Me izpričal in spoznal.
Tako Jaz tebe
v kraljestvu Svojem
zdaj spoznam.-

Komentar pesnika na poezijo "Ponižanim in užaljenim"

Prvi dve kritiki opisujeta moje upanje, da se bom mogel še bolj izpopolniti v tem življenju na vidiku blaženstva onkraj meje smrti.-Treba je vzeti posebej v ozir dva stiha:

"- čez bregove dihajo opojne pesmi
romarskih vonjav."

"Romarske vonjave" so molitve, s katerimi globoko pobožni romar povzdiguje svojega duha k Bogu in svetnikom. Te molitve izpolnjujejo dušo romarja z zanosno opojnim navdušenjem, kar izražajo besede: "...dihajo opojne pesmi", ker je zedinjenje z Bogom, z neskončnim blaženstvom, najvišje kopnenje, kakor se tudi občuti v globoki molitvi.

Morda mi ne bo dana priložnost, popolna priložnost, da bi prizadevanje bilo kronano z želenim uspehom. Ta uspeh bo odložen za drugi obhod. Prizadevanje ni dovolj globoko. Ni čisto, ker je pretkano s sebičnostjo, ki vzdihuje sama nad seboj.

Prizadevanje moje bistvene naloge: da pritegnem duše k Luči, k Dobremu in Ljubezni, primerjam z garanjem rudarja v globinah. Rudar sem jaz, duše pa so črni, trdi kamen. Delo je zahtevno, naporno, nehvaležno. Obupan sem, potr do skrajnosti. Vendar imam uteho, ki prihaja od siromašne leščerbe s skromnim, trepetajočim plamenom. To je vera, ki nikdar ni dovolj trdna v vrtincu življenja. Kljub temu vera se ohrani, čeprav drhteča, kakor leščerbin plamen, in izpolnjuje dušo s tiho nado, da bom zadovoljil zahteve, kakor jih nalagajo prejeti darovi.

"Svetloba je bratstvo..."- v tej kritiki razlagam, kaj je svetloba v tem življenju, ali boljše rečeno, na kateri način si človek more zaslužiti Svetlobo za življenje onstran smrti.

Kitica "Nikakor nisi majhen..." je glavna v pesmi. Dolgi uvod do te kitice je potreben temelj za pravilno tolmačenje glavnega dela pesmi. Ta glavni del pesmi je posvečen "neznatnemu človeku", ki ni velik ne po svojem položaju ne po svojem talentu in tudi se mi zdi, da ni važen. Ta isti mali človeček, ki ostane neopažen, more biti, in to čestokrat je, moralni velikan, moralni kolos,- kar je dejansko edino važno v tem življenju. Vse ostalo, za čemur se pehamo, nam narekuje zgolj naša sebičnost, ki pa nas pušča praznih rok, popolnoma nepripravljene za večno življenje. Zaradi tega je lice človeka, ki z deli spoštuje (moralne) zakone viteštva, svetlo, in duša njegova je polna ljubezni do vseh in podobna je vrtu, polna blagodišečih rož. Torej naj se ne žalosti človek, ki je neznan v očeh posvetnjakov. Stvarnik ga bo nagradil za vse potrpljene krivice in bolečine, toda najbolj pa za žrtve, ki jih je doprinesel zato, da bi Ljubezen zavladala na zemlji.-

.....

Tej poeziji v kateri je globoko zajeta duhovnost življenja in pesnikovi razlagi je odveč vsaka naša beseda, kajti pesnik, soborec Ratko Šušteršič s svojim globokim literarnim bogastvom sam prežet z Dobroto, Resnico in Ljubeznijo, nam umetniško prikaže moralno veličino življenja: biti vitez v vsakdanjem življenju ne glede na status in talent, ideologijo, nazor in barvo, biti vitez v človeški družbi, vitez Resnice, Dobrote in Ljubezni.

Urednik

Med smrtjo in življenjem

Je naslov knjige dr. Marka Kremžarja, ki je izšla pri založbi Družina.

Avtor nam nazorno prikaže razvoj komunistične revolucije pri nas in vse manipulacije prijateljskega pakta Hitler-Stalin.

Dosledno se je poglobil v zgodovinska dejstva Hitler-Stalinovih mešetarij in njune imperialistične norosti.

Z znanstvenimi ugotovitvami prikaže Stalinove "strateške poteze" spreminjanja, ko je šlo za preživetje SZ, ob razočaranju mnogih partijcev v službi Gestapa.

Ob domačih dogodkih pa se avtorju pozna, da je član družine tradicionalne vodilne politične stranke, kateri skuša njeno vodstvo opravičiti za zmotna dejanja in nedejanja med revolucijo, kar vse je zaobrnilo zgodovinski razvoj v prid odločnim nasilnikom.

"Bili so naivni politiki, vendar pošteni."

Poštenost v zgodovinsko važnih momentih z vojno strategijo proti zločinskim tolpam nima nobenega opravka.

Naivnost nekega politika pa je neodpustljiv greh!

Sorodnost avtorja zavede v dvom ob primerjavi: straže po vaseh in Vaške straže.

Straže po vaseh (znane so mi tri vasi) Sv. Vid nad Cerknico, Kompolje v Dobropolju in Št. Jošt nad Vrhniko, so bili vaški fantje, ki so se sami oborožili zaradi partizanskega nasilja in bili odločni, da branijo vas pred partizanskimi tolpami. (Posebno nevarno je bilo ponoči). Fantje so se oborožili za golo preživetje po lastni inicijativi, brez kakršne koli pomoči in nihče ni nikogar vprašal, ali je prav ali ne, ali imajo pravico, da branijo svoja in svojih dragih življenja.

Prav zaradi nevdržnosti nasilja pa je Slovenska ilegalna vlada (Zaveza) postavila na teren Nacionalno ilegalno 17.5.1942 (četnike), pod vodstvom izvežbanih oficirjev.

Vaške straže pa so bile uradna organizacija Slovenske legije z dovoljenjem Italijanov MVAC (Milicia voluntaria anticomunista) 27. julija 1942.

Zato je stavek str.41, 3.odst. dvomljiv:

"Ker so bili mnogi med vaškimi stražarji člani podtalne Slovenske legije, je bilo naravno, da je ta začela koordinirati delovanje vaških straž."

Slovenska legija (SLS) je kordinirala organiziranje postojank uradnih Vaških straž. Za strategijo obrambe in akcije pa je skrbel izključno vodilni fant iz vasi - poveljnik postojanke. Prav zato tudi na Turjaku ni bilo določenega poveljstva!

Naravno bi bilo, da bi vodstvo SL tem možem in fantom preskrbelo sposobne oficirje ali vsaj podoficirje, jih usposabljaljo za gverilsko vojno in jim nudilo pomoč ob partizanskem napadu, tako pa je bila vsaka postojanka prepuščena sama sebi v svoji obrambi.

(Ista stran 4.odst.) "Včasih je slišati očitek, zakaj vodstvo Slovenske legije ni odredilo članom, naj gredo v gozdove namesto, da je podpiralo (organiziralo!m. op.) ustanavljanje Vaških straž.Tak odlok so dali svojim privržencem komunisti, ker jim ni bilo mar posledic.Ukaz demokratičnega vodstva, naj možje in fantje odidejo v gozdove za boj proti okupatorju in proti komunističnim revolucionarjem ter zapustijo družine in domove brez zaščite pred likvidatorji VOS in pred okupatorskimi požigalci, bi gorje - pa tudi zmedo - verjetno še povečal."

Ta teorija je veljala do 8. sept.1943. Ob tem datumu pa je vodstvo SL spremenilo gornje mnenje. Možje in fantje so dobili ukaz, da naj zapustijo vasi in domove brez zaščite, ne glede "na likvidatorje VOS-a in okupatorske požigalce" in naj gredo naproti Angležem! Ker pa ti možje in fantje niso bili vajeni gverile, so se spet zatekli v postojanko - Turjak, Vel. Osolnik, Zapotok! Nasledek tega povelja je znan.

Če bi SL predčasno poslala v ilegalo neko število ogroženih fantov in prostovoljcev, bi jo italijanski razpad ne presenetil, tako pa jo je bil v zmedo, nesrečo, poraz in smrt!

Kljub različnemu gledanju dogodkov, je knjiga vredna branja in primerjanja z doživetim, kar vse naj bi bilo dopolnilo resnici pretekle slovenske zgodovine.

Zelo tehten uvod knjigi je napisal Branko Rozman.

Kondor.

Umrli je človek katerega se drži kri 70.000 nedolžnih mož, žena in otrok

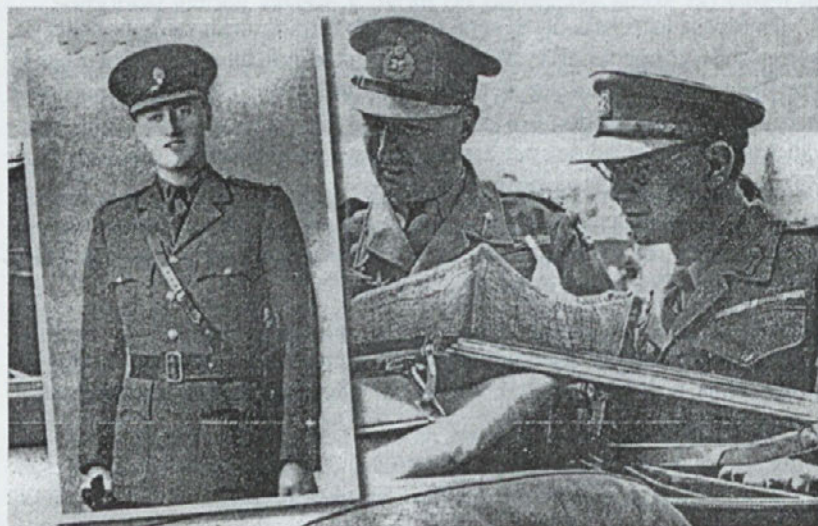
V Londonu je v starosti 86 let umrl Toby Austin Richard William Low, Lord Aldinton, ki je bil kot poveljnik 5. Korpusa Britanske vojske v Avstriji, maja leta 1945, odgovoren za usodo Slovenskih domobrancev v Vetrinju.

Vsako življenje doseže točko, ko je postavljeno pred resno preizkušnjo ene ali druge vrste in vrednost vsakega življenja zavisí od načina, kako prestane to preizkušnjo.

Ko se je pred tako življensko preizkušnjo znašel Toby Low, kot piše Paul Lewis v New York Times, 2. januarja 2001, -didn't make a fuss about it. I just

Lord Arlington - Toby Low

Nigel Nicholson

Brigadir Toby Low

got on with the job“... („...se nisem obotavljal, temveč sem se lotil dela...“).

Leta kasneje, se mu je ta odločitev maščevala. Na pomoč mu je priskočil celoten britanski „establishment“ in otnesel se je očitka, da je v Vetrinju zagrešil vojni zločin nad tisoči nedolžnih ljudi.

Če pa mu je celoten britanski „establishment“ pri tem pomagal, pomeni, da zdaj, ko Toby Low že pozna dokončno razsodbo o svoji preizkušnji, taisti britanski establishment prevzema nase vso odgovornost za dogodke v Vetrinju. Ta račun namreč še ni poravnán in ne bo pozabljen.

Nigel Nicolson: „Bil sem vpleten v to umazano igro, kot mlad oficir brigade, ki je dobila nalog vrniti vse ruske vojake, ki bi prišli nam v roke in Titu vse jugoslovanske protikomuniste, ki bi pribežali preko gora in zaprosili azil v britanski coni Avstrije.“

Lord Aldington - tedanji brigadir Toby Low je ponovil to povelje v imenu brigadnega poveljstva in nam zapovedal nizkotno dejanje vračanja.

To je bila najodurnejša operacija britanskih vojakov, kajti dobro smo vedeli, da pošiljamo te ljudi, ki so se nam zaupali v gotovo smrt.

Rekli smo jim, da jih bomo poslali v drugo britansko taborišče v Italiji, kjer bodo varni.“

Ker naročnina Tabora s tiskovnim skladom ne krije stroškov izdaje in razpošiljanja glasila, to leto združujemo tri mesece v eno številko po sklepu Predsedstva Zveze in Konzorcija.

Vse naročnike prosimo za razumevanje.

Naročnike in poverjenike iz Argentine obveščamo, da lahko plačate naročnino revije Tabor v Kreditni zadrugi Sloga Z.O.Z., ali nakažete direktno na Konzorcij: Ivan Korošec, A.Lanz(24) 4391, 1884 Berazategui.

Hvala lepa.

Uprava.

MNENJA IN DEJSTVA

Pomladanska vlada: Bila je v redu. Boljša od Drnovškove posebno v zunanjih odnosih, dosegli bi več in preje. Peterle in Bajuk sta bila v tujini bolj dobrodošla kot arogantna Rupel in pretenciozen in neprijeten Drnovšek. Kakih večjih posegov ni bilo, ker je bil čas omejen. Škandalov malo ali nič. Smola z ministrom za gospodarstvo Z. Ivanušičem, ki se je neopravičeno, upiral navodilom vlade.

Redovanje Bajukovi vladi je Wall Street Journal dodelil 63 mesto v gospodarstvu z oznako mostly free. Preje smo imeli 77 mesto z oznako mostly unfree!

Ukinitev komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu: Ta komisija je bila odpravljena. Logična posledica Drnovškove politike, ki je javno povedal, da odklanja integracijo izseljencev v RS, da ne računa na kako posebno njihovo pomoč tudi gospodarsko. Tekom zadnjih 5 let je zato nadpovprečni del izseljenstva izgubil vsako povezavo z RS.

To sporočilo je posredovala izseljencem Slovenska izseljenska matica, ki je tako kot pod enoumjem sedaj zopet postala roka režima.

Dan reformacije: Kot večni očitek RKC (Rimo - katoliški Cerkvi) RS slavi ta verski dogodek kot državni praznik. Kot obrobno dejstvo, doprinos slovenstvu so protestanti natiskali prvo slov. knjigo. To velevažno dejstvo, sedaj pretiravajo kot hoteno dejanje k afirmaciji slovenstva! RS ne počasti nobene zasluge RKC za slovenstvo, ta jih lahko izkaže 10 krat več kot protestantizem. Vsako imenovanje kake šole po Slomšku ali slično je že ogenj v strehi!

Nadškof dr. Alojzij Šuštar 80 letnik. Gledano nazaj je bil zelo dober cerkveni knez. Ni klonil pritisku leveice, zaslužen za RS (preko Vatikana!), z izseljenci je bil tesno in prisrčno povezan., s pravim očetovskim srcem!

Cerkev v RS. Na Vrhniki so poimenovali šolo po Antonu Sllomšku, kar je dvignilo nekaj prahu. Takih protestov ni bilo, ki so na isti način počastili Primož Trubarja!

Uredil dr. Peter Urbanc

John Žnidaršič

V sredo, dne 11. oktobra so mi sporočili po telefonu, da je v bolnici Richman Hte, Universiti umrl John Žnidaršič vedno zaveden in ponosen Slovenec. Bil je stalni član Tabora in Slovenske Pristave. Pri dobrih delih je bil vedno povsod navzoč.

Rodil se je 17. januarja 1934 v Begunjah pri Cerknici. Leta 1954 je bil pri vojaki v Jugoslaviji, od tam je pobegnil v Italijo in nato odšel v Francijo. Leta 1958 pa se je preselil v naš Cleveland.

Ko je John Žnidaršič še živel v Franciji je od Francozov slišal, da sta si bila general De Gaulle in general Leon Rupnik velika prijatelja.

V Clevelandu je John spoznal mlado dekle Milko r. Solar, doma iz Bohinja. Poročila sta se leta 1962. V zakonu sta imela 4 hčere, ki sta dve poročeni. Žnidaršiča sta si uredila lep zidan dom z veliko zemlje zasajene z drevjem.

John je delal v tovarni Lincoln Electric (Tool& Die maku), kjer se je upokojil.

Pogreb Žnidaršiča je bil v petek 13. oktobra s sv. mašo v farni cerkvi sv. Felicite. Po končani maši se je pomikal pogrebni sprevod z mnogimi avtomobili do pokopališča Vernih duš. Mnogi prijatelji so ga spremljali k večnemu počitku. Tudi sestra Ivana poročena Kržič in nečak Mirko Žnidaršič, sta pravočasno prišla iz Slovenije.

John Žnidaršič nam bo ostal za vedno v lepem spominu. Naše sožalje ge. Milki in njeni družini.

Taborjani.

Janez Skubic

Rojen je bil 14. maja 1926, v Volčji Jami, fara Šmartno pri Litiji. Umrli je 3. novembra 2000 v Western Healthcare zdravilišču v Kirtlandu.

Po begunskih letih v taborišču Spittal ob Dravi je prišel leta 1949 v Pittsburg, Kansas. Leta 1950 pa se je preselil v Cleveland. Tu je bil zaposlen kot strojnik pri podjetju Caterpillar. Do upokojitve 1998 pa je delal do leta 1998 pri podjetju Pako, Inc.

Bil je član Tabora DSPB in več let tudi podpredsednik. Saj je bil takoj ob vstopu v domobranstvo idealen domobranec. Vedno je bil pripravljen pomagati in bil na prireditvah in Spominskih proslavah. Tako, da bi spomin na naše padle soborce nikdar ne zamrl.

Pokojni Janez zapušča ženo Marinko (Dolenc), hčerko Heleno poročena Dragar in sina Edwarda, ter vnuke Michael, Daniel in Thomas, v Sloveniji pa brata Tineta in sestro Danico.

V pogrebem zavodu so se od njega poslovili člani Zveze. Ob krsti je bil postavljen prapor poleg pa venec z napisom Tabor DSPB. Pokopan je na pokopališču Vernih duš, kamor so ga pospremili mnogi slovenski rojaki.

Naše iskreno sožalje družini. Pogrešali te bomo, dragi Janez. Naj ti bo lahka zemlja v tej novi domovini.

Tabor DSPB - Cleveland.

Milan Križ

Je odšel k svojim fantom in k svojemu mučeniškemu očetu majorju.

Milan je bil rojen 14. aprila 1927. v Beogradu, kjer je bil oče Ladislav visok častnik vojske. Mati Cirila je bila iz znane Celjske družine Rebek.

Zaradi očetove odgovorne službene odsotnosti je bil Milan posebno navezan na mamo. Rad je povdarjal, da je Celjan in Štajerc.

Končno je oče dobil premestitev v Slovenijo najprej v Logatec in nato v Ljubljano.

Kakor marsikdo izmed nas je tudi Milan doživel mnogo težkih preizkušenj in bridkih trenutkov, posebno ko so nacisti aretirali očeta majorja in ga odvedli v Dachau. Tisto noč ob slovesu, ko je oče potreboval besedo tolažbe, je bodril sina Milana, naj ostane zaveden Slovenec in demokrat.

Ob koncu vojne se je mati s sinoma umaknila na Koroško. Oče, ki je Dachau preživel, pa je bil aretiran po slovenskih komunistih, ki so prevzeli vodstvo taborišča v dogovoru z Gestapom in bil prepeljan v Ljubljano. Sojen in obsojen je bil na smrt na vešalih; (v tem primeru je več kot očitna kolaboracija partizanov s Gestapom, tudi v samem taborišču Dachau, kjer so imeli partizani v vednosti Gestapa svoj komite.)

V emigraciji se je Milan vestno vključil v delo slovenske skupnosti. Na Slovenski Pristavi v Castelarju je bil zelo priljubljen. Mladina ga je imenovala „stric Milan“. Zadnje tedne je preživel v Rožmanovem domu, dokler ni podlegel kruti bolezn.

Dragi Milan, hvala ti za vse! Tvoj spomin „stric Milan“ ostaja med nami.

Pristavski.

Friderik Omerza

Prejeli smo "suho" sporočilo, da je 23. avgusta 2000 umrl Friderik Omerza na svojem domu v Barilochah, Argentina. Prosimo soborce, ki ste ga poznali, da nam pošljete vsaj kratek življenjepis.

Uredništvo.

Ob "zvrhan koš" lepib in iz srca toplih željab Božjega miru in sreče Svetega večera ter blagoslova v uspehu in zdravju za Novo leto, ki so prišla v Uredništvo glasila, nam ni mogoče, da se vsem osebno zabvalimo, zato tem potom izražamo vsem in vsakemu posebej prisrčno zabvalo z enakimi željami!

NajBožji blagoslov spremlja vse Vas in Vaše drage, vaše delo, prizadevanja in načrte ter uresniči vse Vaše dobre želje!

Posebno se ustavljam pri našem Zveznem predsedniku Milanu Zajcu, rešencu kočevskega brezna; prosimo Boga, da bi mu skoraj naklonil zdravja.

Enako vsi, ki ste bolni, ali osamljeni, zapuščeni, v trpljenju, preizkušnjab in gmotnih težavah, naj Vam bo dobri Bog tolažnik z neomajnim upanjem skorajšnje pomoči!

Urednik.

DAROVALI SO

Tiskovni sklad

Omahen Nace	\$ 40.-
N.N.,Chicago	\$ 50.-
Košir Anica	\$ 10.-
Merc Rudi	\$ 10.-
Vehovec Ciril	\$ 20.-
Tomšič Francka	\$ 5.-
Družina Žnidaršič ob smrti ata Janeza	\$ 20.-
Pogačnik Branko	\$ 10.-
Berkopec Ivan v spomin na brate domobrance	\$ 20.-
Zajec Milan, ob smrti Ciril Štepec	\$ 10.-
Zajec Milan, ob smrti- Zupančič Poldetu	\$ 10.-
Zajec Milan ob smrti Lamovšek Stanetu	\$ 10.-
Ratko Šušteršič	\$ 30.-
M. Gorjup, Anglija	\$ 80.-
Ob smrti Janeza Skubic so darovali: Marinka Skubic	\$ 40.-
Stani in Matija Grdadolnik ..	\$ 20.-
Martina in Tone Štepec	\$ 10.-
Karl in Ani Zajec	\$ 20.-
Frank in Mara Hren	\$ 10.-
Filip Oreh	\$ 10.-
Vera Žnidaršič	\$ 20.-
Leo in Fani Omahen	\$ 10.-
Danilo in Mimi Kranjc	\$ 10.-
Anton in Marija Vogel	\$ 20.-
Jože in Francka Kristanc	\$ 20.-
John Šemen	\$ 20.-
Jože in Poldi Bojc	\$ 10.-

Vili in Rela Zadnikar	\$ 20.-
Ivan in Tončka Berkopec ...	\$ 10.-
Nace in Vida Omahen	\$ 20.-
Družina Pleško	\$ 20.-
V spomin na pobite domobrance: John Hainrihar	\$ 30.-

Rožmanov dom

Omahen Nace	\$ 40.-
prof. Ignacij Francič	\$100.-
v spomin na pok. svaka ing. Matičiča .	
Mara Kolman	\$ 50.-
Mary Coffelt	\$ 50.-
dr. Miha Mejač	\$ 50.-
Franjo Mejač	\$ 50.-
Emerik Širok	\$ 30.-
Ivan Bambič	\$ 20.-
Jože Smolič	\$ 20.-
Vida Jakoš	\$ 20.-
Marička Kadunc	\$ 20.-
Jože Cimermančič	\$ 10.-

Za spomenik v Št. Jerneju

Vinko Levstik	DM 1.000.-
---------------------	------------

Za socialni sklad

John Hainrihar	\$ 50.-
----------------------	---------

Vsem darovalcem

*Bog povrni v sreči,
zdravju in blagostanju!*

VSEBINA

V novo leto, v novo tisočletje - Korošec	1
V Premislek - Branko Rozman	3
Med dr. Lambertom Ehrlichom in Edvardom Kocbekom - Ambrož Kodelja	4
Veleizdaja po kvizlinški oblasti KPS - Tone Arko	7
Slovenija v borbi za svobodo v dobi okupacije - arhiv SLS	9
Spomini na tiste dni - Sušnik	14
Ptujski zapisnik 2000 - Karl Cepl	21
Slavnosti govor soborca Staneta Mustarja	28
Iz partizanske kronike	34
Bajuk in Janša na Bazovici - Vinko Levstik	36
Ponižanim in užaljenim - Ratko Šušteršič	38
Med smrtjo in življenjem - Kondor	40
Umrli je človek katerega se drži kri 70.000 nedolžnih mož, žena in otrok	42
MNENJA IN DEJSTVA	44
ODŠLI SO	45
DAROVALI SO	48

Hurlingham
Sucursal
Correo
Argentino
(Bs. As.)

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1596

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 2619

„Kjer rod je moj,
kjer sin je tvoji,

**CELOVEC,
AVSTRIJA**